

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (681) • 1963 m. SAUSIS — JANUARY — 31 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Sukilėlių metai

Iš miškų, kaimų ir miestų
Minios renkasi pulkais,
Kad mums amžiais laisvę sviestų,
Kad nemirtume vergais.

Iš partizanų poezijos

Rašytojai, savi ir svetimi, apibūdindami mūsų tautą, sako, kad lietuviai yra taikūs, lėtas ir labai kantrūs. Aušrininkai mėgo lyginti lietuvių su Nemunu, kuris "tykliai plaukia per Lietuvos šalį". Kaip Nemunas leidžia žiemos šalčiams save sukaustyti, taip ir lietuviai gali ilgai kęsti priepauidą. Tačiau ateina laikas, kada kantrybė išsenka. Toji valanda išmuša, kai prispaudėjas ima grąsinti pačiai lietuvių egzistencijai, lyg pavasarį susigrūdę ledai užkimštų Nemuno tėkmę. Tada lietuviai, kaip ir Nemunas pavasarį, sujuda. Sukilimui pakilęs lietuvis jau nebeįsitraukia į ramų Nemuną. Jis — audringas, užsispyręs, drąsus ir savo tikslo siekia nesigailėdamas asmeninių aukų.

Nežinia, laimingos ar nelaimingos tos tautos, kurių likimas per amžius tekėjo ir tebeteka viena ramia srove. Mūsų apvaizda skyrė kitoki kelią, kiekvienam šimtmečiui net po keleto kartų leidžianti susidaryti užtvankoms, grąsinančioms tautos egzistencijai. Lietuviai per šimtmečius jau pripratę su tomis kiutinėmis grūmėmis. Sukilėlių kraujas jau ne kartą plovė Lietuvos žemę.

Neverčiant istorijos puslapių toli atgal, jau vien praėjusio šimtmečio Lietuva pergyveno bent tris sukilimus — du ginkluotus ir vieną neginkluotą. Jeigu pirmasis ginkluotasis sukilimas 1831 m. dar nebuvo išsiūbavęs visu plačiuju Lietuvos kaimo masių, tai antrasis 1863 m., kurio šimtmetinė sukaktį šiemet minime, apėmė visą kraštą, tiek teritorijos, tiek žmonių atžvilgiu. Sukilimui vadovavo bajorija. Tai buvo paskutinė Lietuvos bajorų, kaip tautos vadų, funkcija. Po sukilimo mūsų bajorija arba buvo sužlugdyta arba pati sužlugdo lenkų įtaką.

Bajorijos tarpe vadų gretose buvo ir kunigų. Savo kilme ir darbu būdami arčiau liaudies kamieno, kunigai, kaip tautos vadai, ir po sukilimo nebuvo. Trečią sukilėlių dalį sudarė kaimo žmonės, kuriems smulkesni sukilimo tikslai nevisad buvo aiškiai žinomi. Tamsia baudiavęs naktį jų dvasioje, gal daugiau pasamoneje negu samonėje, sužibėjo laisvės žvaigždė. Žvaigždė švietė ir didinga, vedanti kaip tuos Tris Išminčius ir naują pasaulį. Sibiro taigos bei Muravjovo kartuvės buvo niekis prieš tą didįjį laisvės žvaigždės žibėjimą.

Ginkluotiesiems sukilimams sužlugus, šimtmečio pabaigoje prasidėjo ilgas kultūrinis sukilimas — kova už lietuviškąją spaudą. Tos kovos vadų vietas, šalia kunigų, užėmė jau iš kaimo kilusi inteligentija.

Dar tik per pusamžį persirites dabartinis šimtmetis savo puslapiuose jau spejo įrašyti eilę naujų stambių sukilimų:

1905 m. sukilimas pajudino carinės priepauidos pamatus. 1918-20 m. laisvės kovos, daugeliu atvejųėjusios sukilimo kovų principu, atnešė nepriklausomybės atstatymą.

1923 m. Klaipėdos sukilimas, kurio 40 m. sukaktį šiemet minime, grąžino Lietuvai pajūrį.

1941 m. atkalkis sukilimas prieš pirmąją raudonąją okupaciją. Pagaliau didžioji partizanų bei Sibiro tremtinių epocha, dar nepasibaigusi.

Ir taip, versdami nesenos istorijos puslapius, matome, kad lietuviai per pusantro šimtmečio bene daugiau laiko praleido sukilėlių-kovotojų eilėse, negu ramiai gyvendamas ir pasiektais vaisiais džiaugdamasis.

Minėtąsias kovas bei sukilimus esame jau ne kartą minėję. Siemet, sukakus šimtmečiui nuo didžiojo 1863 m. sukilimo, vertėtų išnešti visas ant laisvės aukuro sudėtas aukas ir plauti pasaulį. Tegu visi pamato, kad už savo būsimą laisvę esame jau iš anksto sumokėję gausią kraujo auką. Tai yra didžioji prasmė skelbti šiuos metus sukilėlių metais ne vieno kurio sukilimo, bet visų lietuvių sukilėlių, žinomų ir nežinomų, kaip tai ir buvo rekomenduota KLB krašto tarybos suvažiavime Otavoje. Tai buvo vieno krašto atstovų iškelta mintis, tačiau ji verta dėmesio viso laisvojo pasaulio lietuvių. Ji turi atkreipti dėmesį vadovaujantieji mūsų veiksniai. Be jų oficialus paskelbimo ta sukaktis negalės būti planingai paminėta. Šiais metais įvyksta laisvojo pasaulio lietuvių seimas. Reikia tikėtis, kad ir jame ši sukaktis bus tinkamai atžymėta.

A. R.

Kas naujo Kanadoje?

Aklųjų savaitė visoje Kanadoje skelbiama vasario 3-9 d. Ta proga Kanados aklųjų institutas primena visiems rūpintis savo akimis: vartoti skaitymui 100-150 v. elektros lampas; nežiūrėti televizijos įtaisams kambarį; prižiūrėti vaikus.

Konservatorių partijos suvažiavime Otavoje nebuvo priimta rezoliucija atominių ginklų reikalu. Vyriausybė paliktas laisvos rankos. Konferencijoje pasireiškė savotiškas nusistatymas prieš JAV.

Quebeco provincijos prancūzų nacionalizmas auga. Net provincijos liberalai, vad. premjero Lesage, pasuko ton pusen ir grąsina atsisakyti nuo konfederacijos. Klausimas paskutiniui laikui gerokai diskutuojamas. Pagal istoriką, Toronto un-to prof. J. T. Saywell, prancūzų kilmės kanadiečiai dažnai esą traktuojami kaip Kanados indėnai, kurių vieta esanti rezervate — Quebec.

Liberalų partijos populiarumas, pagal Gallup viešosios nuomonės institutą, šiuo metu yra 47%. Už konservatorių pasisako tik 32%, nors praėjusių rin-

kimų metu už juos balsavo 37% balsuotojų.

Užtikrintas darbas visam gyvenimui — yra unių tikslas. Kanados Darbo Kongresas, kuris bendradarbiauja su JAV darbo unijomis, nori, kad ateityje po 5 darbo metų darbininkui darbas būtų užtikrintas visam amžiui. Taip pat siekiama trumpesnės darbo savaitės ir ilgesnio atostogų: 13 savaitių 15-tais darbo metais ir po to 3 mėnesius kas penktį metai. Automatinio masinių įvedimas yra didžiausias šiuo metu unių rūpestis.

Europos ekonominė sąjunga bus naudinga Kanadai, — pareiškė V. Vokietijos konsulas Herbert Siegfried. Esą klestinti Europos pramonė turės išvesti žaliavų iš Kanados. Jam esąs nesuprantamas kanadiečių nusistatymas prieš tą ekonominę sąjungą.

Gubernatorių Kanados provincijom skiriamas yra užsilikęs iš kolonijinių laikų, kai gubernatorių buvo ir teisėtus valdytojas. Dabar taip pat, bet generalinio gubernatoriaus visai Kanadai, feder. valdžia skiria po gubernatorių kiekvienai provincijai 5

Dail. A. Grotleris yra sukūręs paveikslų ciklus iš 1863 m. sukilimo — "Lituanija" ir "Polonia". Šiame paveiksle jis vaizduoja 1863 m. sukilėlius, kalančius ginklus paprastoje kalveje, nes negalėjo gauti ginklų iš užsienio.

Skilimas Rytuose ir Vakaruose

Skandinavijos spauda plačiai aprašė rusų ir kinų komunistų nesutarimus, kurie pasireiškė Rytų Berlyno suvažiavime. Akių visdėlio eiliniams skaitytojui taip ir lieka neaišku: ar čia tik mėginimai pro padidinamąjį stiklą žiūrėti į smulkius vidaus reikšnius ar tikrai nenuslepiančių vidaus lūžį sukelias "monolitinis" paviršius skeldėjimas?

Šiaip ar taip, tikri ar nuduoti nesutarimai nepatogion padėtin stato užsienio kompanijas. Tokiu būdu išryškėja kaiprieši kiti vidaus prieštaravimai. Antai, tik sausio pradžioje pirmą kartą į gincą išsivėlė, nors labai atsargiu pareiškimu, suomių kompanija.

Suomijos stalininkai

Rysium su tuo švedų kalba leidžiamas Helsinkio, dienraštis "Hufvudstadsbladet" plačiai pagnagrino dabartinę suomių kompartijos vidaus padėtį. Nuo pat destalinizacijos pradžios suomių komunistų vadai laikėsi labai rezervuoti naujosios Maskvos linijos atžvilgiu. Pagal juos, "asmens kulto" nebūta, todėl nebuvę ne reikalo pripažinti kokias nors su tuo susijusias klaidas ar keisti kursą.

Tik 1957 m. suomių kp suvažiavimo metu buvo nuo sienų nuimti didieji Stalino, Kuusineno, Pessi, Aaltonen ir kt. komunistų va-

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

dų paveikslai. Tai buvo tik laikinis nuvainikavimas, nes po kiek laiko Stalino paveikslas vėl kabėjo partijos biure.

Netik vidaus propagandoje linija skyrėsi nuo Maskvos. Suomių komunistai griežtai priešinosi betkokiems Suomijos ryšiams su Europos laisvosios prekybos sritimi EFTA ir laike tatau krašto neutralumo pažeidimu, nors sovietų vyriausybė oficialiai su tuo sutiko.

1961 m. rugpjūčio mėn. visas suomių kp politbiuras lankėsi Maskvoje. Toji viešnagė, matyt, nebuvo labai maloni, nes buvo apgaubta visiškos tylos. Tada buvo laukiama, kad suomių kp įsijungs į albanų komunistų kritiką ir sugriežtins kovą su "asmens kultu" savo viduje. Tačiau ir toliau į akis krito pernelyg didelis nuosaikumas.

Kubos krizės metu suomių komunistai oficialiai pritarė Chruščiovo linijai, tačiau tyliai ji kritikavo. Tik N. Metų angoje jie pasijuto priversti užimti galutinę poziciją: pasisakyti už Maskvą, tačiau labai iš lėto, tarsi nenoromis. Tik Chruščiovo kalba Berlyne priverstė suomių komunistų "stalinistinė" vadovybė prisidėti prie albanų ir kinų komunistų pasmerkimo. Kol kas tai pati didžiausia suomių kp nuolaida. Ar ji išgelbės ją nuo valymo? — klausia "Hufvudstadsbladet".

Vakarietiški kiniečiai

Prancūzijos prez. De Gaulle kalba davė pagrindą švedų spaudai baimintis, jog ir Vakaruose vyksta panašūs skilimo reiškiniai, kaip Rytuose. Stockholm dienr. "Dagens Nyheter", nors atsargiai, bet nedviprasmiškai priskyrė Prancūzijai "vakarietiskųjų kiniečių" vaidmenį. Kitas sostinės dienraštis "Svenska Dagbladet", sekdamas savo linkmei artimu Paryziaus "Le Figaro", taip pat vedė lygiagrete su Rytai. Sympomės iš tarpeklio, kuris atsiveria tarp Pekingo ir Maskvos, tačiau esama pagrindo baimintis, kad ir Pekingas su Maskva ims šypsotis, skylančiam Atlantui bendruomenėi, rašo laikraštis. Skiria ne techniški klausimai, kaip pvz. anglų žemės ūkio reikalai, bet nevienodos nažiūros i Prancūzijos, Britanijos ir visos Europos vaidmenį, jų santykius su vadovaujančia Vakarų ięga — JAV.

De Gaulle esą nelaiko Britanijos Europos dalimi. "Polaris" tipo raketos priėmima jis laiko tiesiog išdavimu ir tolesne priklausomybe nuo JAV-bių. Tuo tarpu JAV ir sovietai rodą vis daugiau noro susitarti tarpusavy, ir tatau galėtų įvykti Europos nenaudai.

Kitas įtakingas švedų dienr. "Goeteborgs Handels-och Sjöfarts-Tidning" mėgino giliau pagnagrėti tuos pagrindus, kodėl prez. De Gaulle taip aiškiai pasipriešino Amerikos prezidentui ir Britanijos premjerui. Prancūzijos garbė, didybė ir visiška nepriklausomybė jam esą viskas. Karo metu, kai jis buvo belgis, savo protestą reikšdams nedalyvavimu sąjungininkų posedžiuose. Kai 1945 m. anglų priversti prancūzai turėjo palikti Siriją, jis nesivaržė ambasadoriui Duff Cooperiui pareikšti: "Jūs ižeidit Prancūziją ir išdavėt Vakarus".

Goeteborgo laikraštis stebisi, kad neeilinis Prancūzijos valstybininkas ir toliau liko Vakarų neaprasas, net viešai žeminamas. Antai, 1958 m. i jo laiška dėl vakarietiškojo "triumvirato" prez. Eisenhoweris ir premjeras Macmillanas net nesiteikė atsakyti. "GHST" mano, kad sąjungininkai turi susitaikyti su De Gaulle tokiu, koks jis yra, nes jis valdo Prancūziją. Negudru esą jį laikyti paprasta valstybės galva.

Amerika pavarg

Laikraštis toliau nurodo, jog De Gaulle yra išitikinęs, kad Amerika pavarg remdama Europą, todėl pastaroji turi pasirengti pati atsilaukti prieš sovietus. Tik neaiškumą kelia jo žodžiai apie Europą "nuo Atlanto iki Uralo". Vyriausybės sluogsniams artimas "Stockholms-Tidningen" sia proga reiškė nuomonę, jog tai — rimčiausia V. Europos krizė. Nors De Gaulle kalba daug ką sukrėtusi ir papiktinusi, tačiau tai esanti jo nuosekli linija, kurios jis laikėsi nuo pat pradžios, atmesdama Jungtinių Europos Valstybių mintį. Laikraštis perspėjo, jog prez. De Gaulle paprastai nemeta kortų ant stalo, neturėdamas gero kozirio.

Savaitės įvykiai

Paryžiuje pasirašyta vokiečių — prancūzų daug žadanti sutartis. Apie ją De Gaulle sako: "Nėra pasaulyje žmogaus, kuris nesuprastų to akto didelės svarbos. Jis netik užvertė ilgos ir kruvinos istorijos konflikto lapą, bet ir atidare duris naujai Prancūzijos, Vokietijos, Europos ir pasaulio atečiai". Jis pabaigė 400 metų kovų laikotarpį. Si sutartis bus pateikta Prancūzijos ir Vokietijos parlamentams. Pagal ją, įvedama glaudus bendradarbiavimo sistema: valstybės galvos susitiks reguliariai dukart i mėtus; užsienio ir kr. apsaugos ministrai susitiks kas trys mėnesiai; generalinių štabų viršininkai susitiks kas du mėnesiai. Panašiai bus bendradarbiaujama kultūros, švietimo ir jaunimo reikaluose. Šių dviejų valstybių susitarimai pirmon eilę bus pranešami kitiems Benarostios Rinkos nariams: Italijai, Belgijai, Olandijai ir Liuksemburgui. Atrodo, kad šis susitarimas nepatinka nei Britanijai nei Amerikai. Juo labiau jis nepatiks bolševikinei Rusijai.

JAV vis dar palaiko Britanijos kandidatūrą i Europos sąjungą. Prez. Kennedy pareiškė: "Mes manome, kad tai padės apjungti Europą, kuri veiksda kartu su Amerika, užtikrins saugumą Europai ir JAV". Jis priminė, kad Amerika nenorinti dominuoti, nors De Gaulle sako, jog įėjus Britanijai bus atidarytos durys Amerikos vyravimui.

JAV derybos su Sov. Sąjunga dėl nusiginklavimo vis dar tęsiasi. Tai nepabaigiamos derybos, kurios vedamos bolševikų propagandos tikslais. Tai savotiškas žaidimas, kuriuo norima įrodyti neva savo norą nusiginkluoti. Tai primena speco lošimą, kuris pralosęs sako: "Kortas traukiau ir iš rankovės, ir po stalu mečiau, ir vistiek pralosiau; matyt, su žuliku lošiau".

JAV yra pasirašiusios išgaben-ti iš Turkijos ir Italijos senesnio tipo raketas i duoti Polaris raketų įrengtu povand. laivuose. Kai kas itaria, kad Amerika dar vėl nuolatą sovietams už leliu. daryti Rusijoj ribotą inspekciją. Taiptgi yra nuomoniu, kad tai padaryta ryšium su Kubos įvykiais.

Vokietija pasisakė už Britanijos priėmimą i Europos Bendrąją Rinką. Ministerių kabinetas, pirmininkaujant pačiam kancelieriui Adenaueriui, nutarė, kad Britanijos dalyvavimas Europos ūkinėje sąjungoje dėl politinių ir ūkinių motyvų yra būtinas.

Tunizija viešai kaltina Alžirijos šefą Ben Belą už organizavimą pasikesinimo prieš Tunizijos prez. Bourguibą ir apamai pastangas nuversti esamą vyriausybę. Jau ankščiau buvo konstatuota jo žygiai prieš Portugaliją.

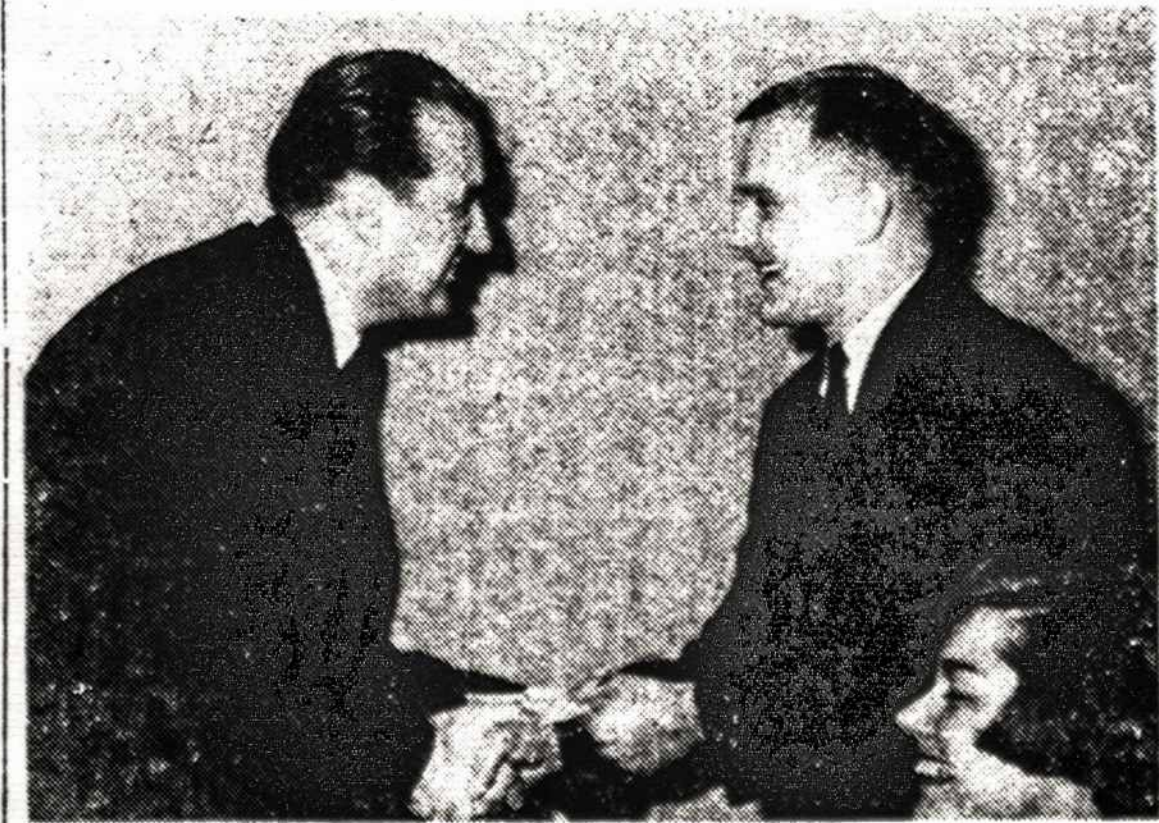
Brazilijoj daugumai nubalsavus už prezidentinį režimą, senasis kabinetas atsistatydino ir prezidentas pakvietė naują min. pirmininką Dantas, kuris sudarė sudėtinę vyriausybę iš trijų kairiųjų partijų.

Ruošiamasi pasaulio lietuvių seimui

PLB valdybos pirm. dr. J. Sungaila buvo pakviestas padaryti pranešimą apie būsimą laisvojo pasaulio lietuvių seimą KLB Toronte apyl. tarybos posėdyje sausio 25 d. L. Namuose. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad seimas pagrindinėse linijose suplanuotas ir

kad įvairiose srityse vyksta paruošiamieji pasitarimai. Seimas įvyks 1963 m. Darbo Dienos ilgam savaitę — rugpjūčio 30 — rugėjo 2 d.d. Toronte.

Seimo darbotvarkė, pagal pranešimą, galima suskirstyti i tris dalis: propagandinę, kultūrinę — poilsinę ir studijinę. Propagandos srityje numatoma plati spaudos konferencija: seimui išpopuliarinti numatoma net užpikti vietą didžiųjųse laikraščiuose, radio ir televizijos programose. Kultūrinėje srityje jau ipusėję didelės dailės parodos organizavimas; numatytas kultūrinis vakaras, platus maso pobūvis ir visko viršūnėje simfoninis lietuviškos muzikos koncertas, kurį išpildytų choras, pianistas. Toronto simfoninis orkestras, diriguojamas muz. V. Marijošaus. Koncertui jau išnuomotas O'Keefe Centras, kur yra 3 000 vietų. Ten bus ir didžioji dailės paroda, kuri užtruks ilgesnį laiką. Sekmadienio iškilmingos pamokos Toronto katedroje. Studijinėje dalyje numatoma eilė naskaitų: organizaciniai PLB reikalai, PLB lešos, PLB vieta politiniame Lietuvos laisvinimo darbe, lietuvių išlaikymas, padėtis Lietuvoje, milijoninė petijcia Jungtinėms Tautoms ir kt.

Kanados lietuviai studentai surinko "Lituanus" žurnalui \$1.500. Nuotraukoje dr. V. Vyngantas (kairė), vyr. žurnalo tvarkytojas, priima čekį iš stud. R. Gaizčio, "Lituanus" vajeus k-to pirm. Kanadoje. Nuotrauka S. Dabkaus

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. Dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamas numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisykloms redakcijos nuostatai. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Roman Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

ISTORIKAI — KAIP KALVIAI

VYT. SIRVYDAS

Be lietuviui idomus prof. Bakus straipsnio "The Problem of Feudalism in Lithuania 1506-1548", "The Slavs Review" 1962 XII. recenzuoja visą eilę knygų, kurių temos sąmoningai lietuviui idomos. Be to, kitame nr. žada išspausdinti mūsų prof. V. Vardžio "The Partisan Movement in Postwar Lithuania".

Harvardo un-to leidykla išspausdino prof. Mendelio "Dilemmas of Progress in Tsarist Russia" (310 p. \$7). Pasirodo, bolševikai ne pirmieji siekė atsilikusių muzikišką Rusiją pramonėjimui civilizuoti. Tikslas būtinumą suprato grafas Witte (premjeras 1903-1906), planą pradėjęs 1892 m., statydamas geležinkelius ir prikabinamas prancūzų kapitalą. To meto rusų inteligentija, suskilusi "marksistų" ir "liaudininkų" pažiūromis, vietomis rėmė grafą, vietomis puolė. Rėmė marksistai, tikėdami, kad rusai, kaip ir visos tautos, turės "neišvengiamai" žygiuoti kapitalizmo keliu i demokraciją ir socialistinę revoliuciją. Liaudininkai manė, kad dėl Rusijos atsilikimo ir valstiečių skurdo nebūsią pramonės augimui būtinų rinkų. Klydo, nes 1914 m. karo išvakarėse Rusija jau turėjo nevisai blogą pramonę, kurią karas ir bolševikų revoliucija sunaikino. Tokiu būdu, valdžios istorikais Leninas, o dar labiau Stalinas, didelių neįmonišimų Rusiją pramonino, neatnešdami laimės nei rusų tautai, nei jos kaimynams. Ar pasijavimas Amerikos rusus padaryti tiek, ovisiškai kaip amerikiečiai, įrodo tik atėjusi.

Rutgers un-to leidykla išleido Amerikon imigravusio ukrainiečio istorijos prof. Steppos "Rus-

sian Historians and the Soviet State" (437 p. \$10). Autorius mokė Kijevo un-te 1930-1943, persikėlė Vokietijoje 1943 m. ir 1953 m. apsigyveno Amerikoje; mirė 1958 m. Istorijos rašymas sovietijoje, sako tvarkomas kaip koka dirbtuvė. Iki 1927 m. bolševikai kovojo už ištvirtinimą, todėl i tai nedaug dėmesio tekreipe, ir daugelis "buržuajinių" istorikų išliko vietose ir tėsė darbą.

Bet užėjo "kovos už marksizmą" tarpais 1928-1934, kuriame vyravo istorikas Pokrovskis, sakes, kad istorijos tikslas yra, ne tiesą nustatyti, bet dienos politiniai motyvais atkurti praeitį. Tapo išvalyta visa eilė istorikų, jų tarpe ir senovės Lietuvos žinovas prof. M. K. Liubavskis. Pokrovskis tikėjo, kaip marksistas, kad be atitinkamos ekonominės bazės nesukursi nei socializmo nei komunizmo. Tokiu būdu negalėjo patikti Stalinui, užsi-mojusiam sukurti socializmą viename krašte — Rusijoje, o ne visame pasaulyje. Po to, atsirado nauja kryptis istorijai rašyti, suvokusi su Hitlerio išsilaėjimu Vokietijoje 1934 m. Pokrovskio šalininkai (jis mirė 1932) buvo išvalyti, o iu neietas Ivanas IV ir Petras Didysis iškelti galingos rusų valstybės kūrėjais. Ta valstybė nebuvo Pokrovskio "imperialistinė plėšikė", bet "pažangi bendruomenė", kurioj rusai buvo ne žiaurūs revoliucionieriai, bet "vyresnysis" brolis. Įsakyta skelbti, kad ekonominė bazė nebūtinai komunizmo "antstatui". Šios krypties prisišaukoma ir Chruščiovo. Tokiu būdu ir šiandien sovietijoje istorija rašoma ne tiesiai iškelti, bet partijos vy-ravimui sustiprinti.

GEDIMINAS GALVA

Sutemos Amerikos pietuose

Kova už visuomeninį teisingumą išduoda visą lotyniškąjį žemyną, kuris nūnai pergyvena sutemas.

Netik didžiosios ir turtingos Argentinos, Brazilijos ir Čilės valstybės pergyvena sudrumstas sienas. Vidaus neramumai, infliacija, skurdas ir visuomeninis kraštutinumas neteikia vilčių, kad turtingasis žemynas sugebės vėl atsistoti ir savo kojomis vaikščioti. Turtuoliai — dešinysis sparnas siekia visomis priemonėmis ginti iš praėjusių paveldėtą palikimą. Jie nenori įsikišti išmintingo sprendimo ir dalį turto paaugoti visuomenei gerovei. Jiems yra svetimas visuomeninis teisingumas; jie nefieško išlyginti kraštutinumus: nutraukti ryšį su praeitimi, pakeisti visuomeninę sąrangą, nutiesti tiltą tarp turtuolių ir beturčių.

Karijame sparne jau pradeda teltis skurdžiai, kurie nūnai įvairiais vardais vadinasi. Jie nekantrūs, nusivylę įvairiomis reformomis, pažadais ateitį pertvarkyti. Jie siekia geresnės dabarties.

Dešinysis sparnas naudoja įvairiomis santvarkomis, bet ištintai remiasi jėga — kariuomene. Jis dąstosi ir demokratija be turinio. Kairysis sparnas yra revoliucinis. Jam rūpi ne santvarkos forma, bet geresnis gyvenimas. Abu griežtieji sparnai mažiausia domisi demokratija: vieni siekia navedėtas privilegijas apginti, kiti jas panaikinti.

Liesos kalorijos

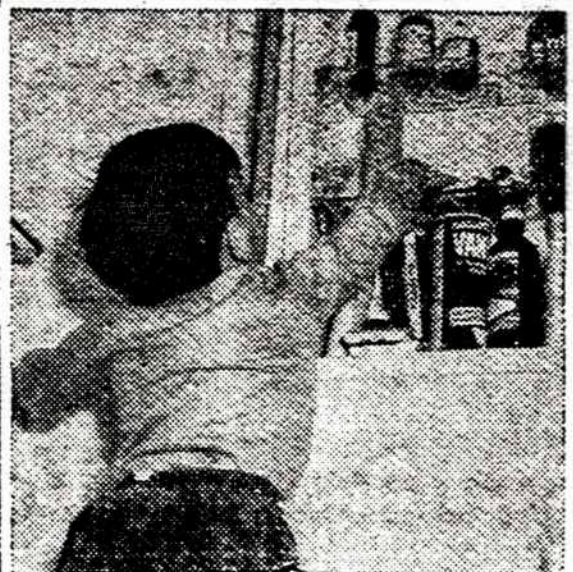
P. Amerikos ūkinės komisijos duomenimis, iš 200 ml. gyventojui net 120 ml. neturi sveiko geriamo vandens. Vidutinis dienos maistas neprasoka 1.200 kalorijų, o 52% visu gyventojui maistas tesiekia 500 kalorijų, kai JAV ir Kanados gyventojai vidutiniškai dienos maistas siekia 3.100 kalorijų. Pusę P. Amerikos gyventojų tegana tik viena šėdalių. Amerikos gyventojų davinio Vienas trečdalis P. Amerikos gyventojų gyvena nenamastame skurde: be apšildymo, šviesos, gydytojo pagalbos ir didžiausio nešvarumo. 70% P. Amerikos gyventojų yra bėraščių žemės rėmė. Jie veikia kaip naminėio iš vietos. Iu neminėti Bolivijos ir Kubos 19% gyventojų gyvena valdo 71, 6% dirbamos žemės. Kolonijinė bendruomenė, kurias valdo 8000 asmenų, yra antrasis 74% visų krašto namų Gana žvym vaidmenį atlieka JAV kapitalas, bet

jam rūpi ne vietos visuomeniniai klausimai, ne reformos, bet pelnas. Vietos ir užsienio kapitalistai turi tuos pačius tikslus: ginti savo privilegijas, pajamų šaltinius ir pelną.

Nedraugiškos nuotaikos JAV. Jau ne kartą pietiniai amerikiečiai parodė dantis šiaurės amerikiečiams. Neapykantą kursto net kairysis, bet ir dešinysis sparnas. JAV nūnai yra neapkenčiamos P. Amerikoje, kaip Britanija komunistinėje Kinijoje, nors anglai palaiko diplomatinius ryšius su Pekingiu. Jei šiandien valdūtų kiniečius ne komunistai, ir jie pateiktų istorines sąskaitas už išnaudojimą.

Argentinoje — Peronas, Brazilijoje — Vargas, Meksikoje — Cardenas buvo diktatoriško nusiteikimo suvedžiojai, bet kartu buvo garsūs pasipriešinimų JAV. Fidel Castro juos nurungė, nes fidelizmas tampa savo rūšies ideologija, politiniu sąjūdžiu išsilaisvinti netik iš svetimo, bet ir savo kapitalistų jungo.

Pietų amerikiečiai žino, kad iš žemyno kasmet išsiunčiama 1 bil. dol. i JAV ir Sveicarijos bankus, kai nuo 1953 m. i žemyno pramonę įdedama mažiau nei 1 bil. dol. per metus. Jie sužino iš JAV žinių AP agentūros, kad Čilė negali savo vario parduoti sovietams, nes Vašingtonas neleidžia, tačiau anglai gerokai pasipelnę parduodami jiems ypatingai karinės svarbos prekę. Visi žino, kad Venezuėlos žibalo gamyba didėja, tačiau JAV kapitalistai išranda būdus pelnui mažinti ir mažesniems mo-

ivairūs vaisiai, tabletės, dažnai namuose yra pavojingai vaikams, ypač dar neturinčiams 5 metų. Ontario sveikatos min. M. B. Dymond, M.D., perspėja šeimas nelaikyti tokių dalykų vaikams pasiekiamoje vietoje.

kesčiams mokėti. Per pastarąjį septynmetį JAV įmonės vis mažiau kapitalo įveda P. Amerikoje, bet sugeba gauti didesnio pelno.

Kubos vaidmuo

Vieša paslaptis, kad amerikiečiai prieš Castro valdę apie 60% krašto kapitalo. Valstybės departamentas Vašingtone tai žinojo, bet jo kairysis sparnas rėmė naują revoliuciją, kad krašte įgyvendintų nuosaikią visuomenės santvarką. Taip Vašingtonas pateko į verpetus. Pacioje pradžioje F. Castro svyravo. Apie ūkinis reikalus jis mažai ką tešmanė. Jam atrodė, kad negeročių klausimas bus išspręstas nusavimus amerikiečių kapitalą. 1959 m. dar buvo galima su juo tartis, nes jam pačiam nebuvo aiškus ateities kelias. Jis neabejotinai siekė gerovės saloje, tačiau neapėmė visų klausimų pačiam. Jis norėjo atsikratyti atskirų kapitalo savininkų įtakos ir gauti apie 30 bil. dol. ilgametės paskolos. Slapti pasitarimai nedavė vaisių. Vašingtono spaudimas taip pat nebuvo pergalvotas iki galo. Jo politika buvo mechaniska, mananti, kad katilo sienos sprogs prie atitinkamai padidinto spaudimo. Jis nenumatė Maskvos įsikišimo ir tarptautinių pajūvų. Svarbiausia, jis prašovė prielaidą, kad Castro liks vietinio pobūdžio apraška ir neturės jokios įtakos pietinei Amerikai.

Prileiskime, kad Castro peršė stygą, padarė klaidų, kad jo šarvai jį patį gniuždina. Bet šiuo atveju lemia ne vien jo, bet ir JAV daromos klaidos. Castro buvo priverstas pasirinkti savos "ušios komunistą ar žūgti. JAV laisvųjų sunaikinti Castro, bet kol kas neturi būdų sunaikinti fidelizmui, kuris užkrečiamai veikia ir itus P. Amerikos kraštus.

SOVIETAI TOLI ATSLIKĖ

Trys amerikiečių admiralai C. Ricketts, W. R. Raborn ir E. W. Grenfell pareiškė spaudai, kad JAV yra labai toli rusus pralenkusios povandeninių laivų statyboje. Rusai padarė didelę klaidą statydami daug dyzelinių povandeninių, kurie nei išlolo negali lygintis amerikiečių atominė jėga varomiesiems. Yra žinoma, kad per praėjusius 10 metų rusai pastatė 250 povandeninių. Paskutiniu laiku dyzelinių povandeninių statyba sustabdyta ir ruošiamasi sekti amerikiečių pavyzdžiais.

Admiralas Raborn pranešė, kad bandoma naujos rūšies "Polaris" raketos, kurios žymiai stiprins JAV laivyno pajėgumą.

BESIKRAUSTA MILIJONAI

Per paskutinius 20 metų daugiau kaip 50 milijonų žmonių yra persikraustę iš vieno krašto i kitą. Daugelis jų, kaip ir mes patys, buvo karo aukos, kiti buvo paprastieji emigrantai, įsiekę geresnių gyvenimo sąlygų.

Pirmosios masinės pabėgėlių minios prasidėjo su II D. karu. D. karui pasibaigus sekė mažesni karai, kaip Vid. Rytuose, Korejoje, Kinijoje ir nepriklausomybės kovos Indijoje, Pakistane, Indonezijoje ir Afrikoje. Kiekvienas tų didesnių ar mažesnių karų paliko milijonus pabėgėlių.

Prancūzijon nuo 1954 m. sugrįžo virš milijono prancūzų iš buvusio kolonijon — Alžerijos, Tuniso, Maroko ir Gvinėjos.

Iš 52 mil. V. Vokietijos gyventojų 12 mil. yra atvykę tik nuo 1945 m. Didžiausia jų dalis yra vokiečių repatriantai, iš dabar sovietų valdomų sričių. Du su pusę mil. vokiečių atbėgo iš R. Vokietijos, kuriem komunizmas nebuvo pakeliui.

Iš tos pačios Vokietijos tūkstantčiai emigrantų išvyko i JAV, Kanadą, Australiją ir kt. kraštus. JAV nuo karo pabaigos priėmė 3,5 mil. įvairių pabėgėlių ir emigrantų, daugiausia europiečių, Kanada — 2 milijonus ateivų.

Nors Britanija pati priima emigrantus iš įvairių kraštų, daugiausia iš V. Indijos, tačiau per paskutinius 15 metų iš Britanijos emigravo apie 1,7 mil. asmenų. Daugiausia jų išvyko i įvairius Commonwealth kraštus — Kanadą, Australiją, N. Zelandiją. Daugumas anglų grįžta atgal, nes nepajėgia geriau įsikurti ir prisitaikyti prie vietinių gyvenimo sąlygų.

Vienas daugiausia darbininkų "eksportuojančių" kraštų yra Italija. Nuo 1945 m. virš 2 mil. italų yra išvykę šiaurės ir pietų Amerikon, Prancūzijon ir kt. Apie pusę milijono italų dirba V. Vokietijoje.

P. Amerikos kraštai padidėję 3 milijonais pabėgėlių ir emigrantų, daugiausia iš Ispanijos, Portugalijos ir Italijos. Didžiausias betgi gyventojų kraustymasis buvo Indijai ir Pakistanui atgavus nepriklausomybę. 8,5 mil. indiečių paliko maho-

Gen. Douglas MacArthuras —

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

"Pagal JT taisykles Praėjus porai sa-negalingai vaicū nu Truma-laimėti!" — no-MacArthuro konferencij

jos Wake saloje, Korėjoje pasirodė pirmieji komunistinės Kinijos savanoriai. Matydamas grėsiantį pavojų savo linijoms, gen. MacArthuras dar didesniū intensyvumu stengėsi likviduoti šiaurės Korėjos kariuomenės likučius, kol karo operacijų nestabdė žiemos speigai. Dėl išilgai Korėjos pusiasalio einančių kalnų viršūnių jis savo kariuomenei buvo priverstas padalinti i dvi dalis: rytinių pakraščiu i šiaurę besiveržiantį 8-toji armija buvo pavesta gen. Waker vadovybei, vakariniam pakraštyje 10-tojo korpuso vadovybė perėmė gen. Almond. Tarp abiejų grupių kalnų viršūnėje buvo dvidešimt mylių pločio nekontroliuojama spraga, kuria, kaip vėliau pamatysime, pasinaudojo kiniečių kariuomenė.

Korėjos padangėje savanorių pilotų vardu pasirodė pirmieji kiniečių lėktuvai. Gen. MacArthuras savo pagrindinį dėmesį nukreipė i Yalu upę ir per ją nutiesė šešis tiltus. Norint sustabdyti tolimesnę kiniečių "savanorių" infiltraciją, buvo būtina susprogdinti šiuos tiltus. Kadangi tiltai jungė šiaurės Korėją su komunistine Kinija, tokiai operacijai buvo reikalingas prezidento Trumano oficialus sutikimas. Tačiau, kaip ir galima buvo tikėtis, politikas Trumanas nesuporto stratego MacArthuro minčių, įsakydamas tiltu nebombarduoti. Jungtinių Tautų saugumo taryba taip pat pareikalavo, kad tiltai nebūtų paliesti. Prez. Trumanas Jungtinių Tautoms mėgino išaiškinti traukiančią situaciją, kad kiniečių lėktuvai iš Mandžiūrijos aerodromų atakuoja fronto linijas, kad šiaurės Korėjos kariuomenės daliniai visa tikėja gauna iš tos pačios Mandžiūrijos. Čia prez. Trumanas padarė didžiausią klaidą, nes nesiūdamas, kad amerikiečiai nepažeis komunistinės Kinijos sienų.

Trumano neatsargus pareiškimas buvo didelis smūgis MacArthurui.

Parušė VYT. KASTYTIS

— Kiniečiams buvo suteikta oficiali garantija, kad mes nebombarduosime Yalu tiltų, neliesime jų aerodromų ir tiekimų centrų. Mano ponai, tokiomis aplinkybėmis tai yra oficialus kvietimas komunistinei Kinijai įstoti i karą Korėjoje. Jie nieko negali įrašyti. Jeigu mes juos sumušime Korėjos teritorijoje, komunistai visada per tuos nesubombarduotus tiltus galės pasitraukti atgal i Mandžiūriją. Jokia armija pasaulyje karui vesti negalėtų reikalauti geresnių sąlygų už tas, kurias mes dabar duodame komunistinei Kinijai. Jie būtų kvaili, jeigu nemėgintų pasinaudoti su-daryta proga. Mano ponai, pagal JT taisykles mes negalime laimėti karo, o kiniečiams jo neįmanoma pralaimėti...

Gen. MacArthuras buvo teisus. Peipinge ir už Yalu upės kiniečiai pradėjo kelti vis didesnį triukšmą. MacArthuro būstinė Tokioje mieste užvertė žvalgybos pranešimus, skelbiamai aliarmuojanti faktą: jeigu komunistinė Kinija įstotų i Korėjos karą, kiekvienam amerikiečių kareiviui tektų kovoti prieš penkis kiniečius. Negalėdamas sulikviduoti Yalu upės tiltų ir tuo būdu užbėgti įvykiams už akių, strategas MacArthuras kreipėsi i prezidentą Trumaną, nurodydamas padėties rimtumą ir prašydamas daugiau divizijų iš JAV-bių. Politikas Trumanas ir ši kartą nesuporto stratego MacArthur — iš Vašingtono atėjo sausas atsakymas, kad naujų divizijų i Korėją nenumatoma atsiųsti...

Kiniečiai pradeda puolimą. Gen. MacArthuras nujaudė, kad Jungtinių Tautų suvaržymai yra oficialus kvietimas įstoti i karą komunistinei Kinijai. Jis labiausiai buvo nepatenkintas ribotu Jungtinių Tautų kariuomenės skaičiumi. Formozos neutralizavimu, draudimu bombarduoti Yalu upės tiltus ir Mandžiūrijoje esančias tiekimo bazines. Lapkričio 24 d. neginkluotu

18. Toktong tarpeklyje kapitono William Barber vadovaujama marinių kuopa žūtūbūnėmis pastangomis stengėsi išlaikyti šią perėją, kol iki jos pasisūmus marinių daliniai iš Chosin rezervuaro. Komunistai gerai suprato šio tarpeklio strateginę reikšmę. Tūkstantčiai kiniečių dieną ir naktį atakavo kuopos pozicijas. Priešais kulkosvaidžių lizdus gulėjo kalnai kiniečių lavonų, o per juos vis kopė naujos komunistų bangos. Kulkosvaidininkai būdavo priversti keisti savo pozicijas, nes lavonų kalnai užstodavo šaudymo liniją. Kautynės dalyvavo net ir sužeisti mariniai. Gulėdami ledo sukausytuose apkausuose, jie užtaisydavo ginklus tebekovojantiems draugams. Kai pritrūkdavo šaudmenų, mariniai gaudydavo i juos metamas komunistų granatas ir jas sviesdavo atgal i komunistus.

Tuo tarpu šiaurėje Toktong kryptimi veržėsi Chosin rezervuare atkirsti du marinių pulkai. Kiekvieną kelio, pėdą jiems teko prasikirsti ginklo jėga. Nuovargio ir šalčio iškamuoti mariniai užmigdavo pakele. Karininkams teko grįžti net kumščiu priemoniu šiemis mirtinai išvargusiems vyrams ant kojų pastatyti. Tačiau pasitraukimui vadovėves pulk. Davis žinojo, kad dėl jų saugaus atitraukimo nepalyginamai didesnes kančias turi pakelti Toktongo tarpekli ginantį marinių kuopa.

Pasitraukimu i Toktong tarpekli buvo įvykdyta pirmoji plano dalis. Čia marinus pasiekė pirmieji sunkvežimiai, i kuriuos buvo patapatinti sužeistieji kovos draugai. Žygi i pagrindines divizijos linijas Hagaru-ri gerokai palengvino marinių aviacijos naikintuvai, nuolat apšaudydami komunistų užimtas pakeles. I Hagaru-ri pulk. Davis vyrai įžygiavo tvarkingoje rikiuotėje, nors dauguma iš jų turėjo subintuotas rankas, kojas ir net galvas. Mirti pasmerktoji divizijos dalis laimėdai pasiekė pagrindines savo divizijos linijas. Iš Hagaru-ri gynybū krūtinū išsiveržė marinių giesmės žodžiai: "From the hall of Montezuma to the shores of Tripoli..." Siuo marinu himnu jie pasveikino per pragaro ugni perėjusius savo draugus. I istoriją buvo įrašyti divizijos vado maj. gen. Oliveri P. Smith žodžiai: "Tai nėra pasitraukimas. Mariniai niekada nesitraukia. Mes pradėsiame puolimą užnugario kryptimi..."

Mielam buvusiam mokyklos draugui

A. + A.
STASIUI BUJOKUI mirus,
velionies žmoną Bronę Bujokiene,
dukra Milda ir jo sūnų Arūną su Beima
nuosirdžiai užjaučiu —

Jonas Kartis

A. + A.

STASIUI BUJOKUI mirus,
jo žmoną Bronę, šeimą ir artimuosius
nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. B. Vidugiriai

A. + A.

STASIUI BUJOKUI mirus,
Bronei Bujokienei ir šeimai
reiškiame nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime —

V. T. Užupiai

Mielam bičiuliui ALBINUI LAJUKUI,

mirus jo mamytei Lietuvoje,

reiškiame gilią užuojautą —

Juozas Kozeris ir

Juozas Zurinskas

Kam renka auks Tautos Fondas?

Siuo metu kyla klausimas, ką turime daryti, gyvendami laisvame pasaulyje, kur nėra smegenų išskalaui ir barnos uždaryto? Mes negalime rankas nuleidę tylėti, bet turime su radosmoju Lietuvos užpatorių kovoti visais mums galimais būdais ir išgalėmis. Joks režimas nebuvo nepakeliamas, jokia valstybė nebuvo amžina. Pasidarykime istorijoje. I naujausiais laikais Hitlerio suktas tūkstantmetis reikšas subyrėjo per 12 metų.

Raudonoji Rusija yra ant molio kojų pastatyta, kuri prie kiekvieno didesnio susirėmimo gali subyrėti. Palygink Kubos įvykius ir dabartinį ideologinį ginčą su raud. Kinija, kuri Sov. Sąjungai nori įvesti i karą, kad broliškai galėtų pasifinti carų laikais okupuota Sibiro.

Lietuvos laisvinimo kovai jau eile metų vadovauja VLIKas, išteigtas dar okupuotoje Lietuvoje. Ji paremti yra susibūrusios visos valstybiškai nusistatūsios Lietuvos politinės partijos ir grupės. Jis yra vienintelė lietuvių suorganizuota kovos organizacija, pripažinta vadovaujančių Vakarų valstybių.

Kiekvieno laisvajame pasaulyje gyvenančio lietuviu pareiga yra VLIKą remti ir jam padėti kuo sėkmingiau vesti kovą su Lietuvos okupantu dar platesniu mastu.

VLIKo pastangomis išlaikoma Vykdomoji Taryba V. Vokietijoje. Jos žinioje yra motoringo stotis, kuri dirba dieną ir naktį. Ji priima Vilkiaus radijono svarbesnius pranešimus. Užrašai yra reikalingi Vykdo. Tarybos radijo transliacijoms ir ELTos informacijoms. Užrašais naudojami ir kitos įstaigos.

Išlaikoma ELTA. Jos informacija lietuvių kalba išeina kas savaitę. Informacijos pasiekdama gautas žinias lietuvių ir pasaulio spaudai. Toliau eina kas mėnesį vokiečių kalba biuletenis. Jis kreipiasi i valstybinius, politinius ir publicistus. Protopriais biuletenis leidžiamas ir anglų, italų bei ispanų kalbomis.

Išlaikomos radijo programos Romoje, Vatikane ir Madride. Tai yra vienintelė priemonė išgirsti pavergtą lietuvių tautai laisvės balsą iš Vakarų.

Išlaikyti tokiame plačiame aparatu reikia daug lėšų, kurias reikia sutelkti laisvosios aukomis. Kad aukų rinkimas sklandžiau eitų, prieš eile metų VLIKas išteigė Tautos Fondą, kuris, ypač Kanadoje, labai sėkmingai veikia. Tai teko pakartotinai girdėti iš Tautos Fondo valdytojo, VLIKo suvažiavimuose ir spaudoje.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo vasario 16 d. yra vienintelis tautinis įvykis, kurio proga Tautos Fondas kreipiasi i lietuvišką visuomenę, prašydamas aukų pavergtai Tėvynei laisvinti. Taip buvo praktikuojama ligi šiol visoje Kanadoje ir kitose šalyse, taip turi likti ir ateityje. Reikia atsiminti kiekvieną bandymą ta teise Tautos Fondui teikti. Visi aukotojai gali būti užtikrinti, kad jų duota auks tikriausiai pasieks tą tikslą, kuriai ji yra skirta.

Iš ligšiolinės praktikos žinome, kad didelė lietuvių emigracijos dauguma remia VLIKą ir jo veiklą ir supranta, kad reikia prisidėti savo auks prie Tėvynei laisvinimo darbo.

Tautos Fondas kasmet skelbia vaju, kuris baigiasi birželio 30 d. Čia gali papildomai aukoti ir tie, kurie negalėjo savo aukos atiduoti Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

Neužmirškite lietuvių sovietinės Rusijos padarytų skriaudų lietuvių tautai ir valstybei! Neleiskit laisvam pasauliui tai užmiršti!

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Brangiai kainuojanti lygybės laisvė

Toronto "Financial Post" rašo, kad rasinės lygybės laisvę gali palaikyti tik turtingi kraštai, kaip JAV. Negro James Meredith integravimas ir apsauga Mississippi universitete jau kainavo \$4,5 mil.

Ivairūs siuntiniai

i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir oro paštu drastus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTA ir kitką.

Gyvena ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenis iš Europos valstybių, gysiti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA

Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmdieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIA I:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686, Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Rusų vyskupo išpažinimai

Chirurgas, kuris tapo arkivyskupu

Prof. Vojno Jaseneckis, kaip pasiūlymas chirurgas, 1946 m. gavo Stalino premiją. Vėliau jis tapo ortodoksų kunigu ir vyskupu. 1957 m. balandžio 27 d., savo 80-tojo gimtadienio proga, jis pasakė kalbą bene uždarame ratelyje. Ji paskelbta "Irenikon" žurnale 1962 m. 2 nr. Joje autorius pasakoja savo nuostabų gyvenimo kelią.

"Nenorėčiau, kad šią mano kalbą laikytumėt pasigyrimu. Visu nuosirdumu sakau jums, kad jėškau ne savo garbės, bet Dievo, kuris mane siuntė. Šv. Rašte Tobijo knygoje yra šie reikšmingi žodžiai: "Dera saugoti karaliaus paslaplį, bet Dievo darbus reikia skelbti".

Sovietinių mokslininkų tikėjimas

Mano gyvenime apsisprendė dideli Dievo darbai, apie kuriuos aš noriu kalbėti. Žinau, kad yra daug žmonių, kurie klausia, kaip aš, pasiekęs mokslininko ir žymaus chirurgo garbę, galėjau palikti mokslą bei chirurgiją ir tapti Kristaus Evangelijos skelbėju. Kurie mano, kad neįmanoma su derinti mokslą su religija, labai klysta. Tokia nuomonė visai klaidinga; mokslo istorija rodo kad net tokie genijai kaip Galilėjus, Niutonas, Kopernikas, Pasteuras, mūsų garsūs fiziologas Pavlovas buvo giliai religingi. Aš žinau, kad ir dabartiniai mūsų profesoriai tarpe yra daug tikinčių; jie prašo net mano palaiminimo.

Bet mes nepajėgime įtikinti tu, kurie mane smerkia už tai, kad tapau kunigu ir vyskupu. Palikime juos ramybėje...

Atestatas ir N. Testamentas

Paminėjęs, kad jaunystėje nesvajojęs apie kunigystę ir buvęs patenkintas chirurgo profesija, autorius sako:

"Su nuostaba prisimenu, kas atsitiko su manimi prieš 60 metų, kai baigęs gimnaziją gavau brandos atestatą per iškilmingas išleistuves iš direktoriaus rankų. Atestatas buvo įdėtas į N. Testamentą. Buvau šaiktas į ankščiau, bet dabar vėl perskaiciau jį išsiai. Sekiau, kas labiausiai išreikšė manyje, būtent, šie Kristaus žodžiai žvelgiant į pribrėndusius kviečių laukus: "Derlius gausus, bet mažas darbininkų, melskite tad pjūties Viešpatį, kad siųstų darbininkus į savo pjūtį".

Staigi netikėta mintis

Šie žodžiai sudrebino mano širdį, ir aš susukau savo sieloje: "Kaip gali būti, Viešpatie, kad tiek mažai darbininkų Tavo laukuose?" Ir neužmiršau tų žodžių visą gyvenimą. Praėjo keliolika metų. Užbaigęs tezę "Vietinė anestezija", gavau medicinos daktaro laipsnį ir stambiają premiją. Dirbau kaip gydytojas provincijoje, gydžiau ūkininkus ir darbininkus. Buvau didžiai patenkintas. Po kelių metų pasiryžau parašyti knygą apie plūliuojančių žaidų chirurgiją. Parasęs įžangą, staiga pajutau besikverbiančią keistą ir įkyrią idėją: ant užbaigtos knygos prie autoriaus pavardės bus pažymėtas vyskupo titulas. Bet kodėl? Kas tai? Koks vyskupas? Kartojau — aš niekad nesvajojau nei apie kunigystę, nei

vyskupystę. Ir vis dėlto už keleto metų tapo tikroviu.

Sumaniau išleisdingi veikala dviem dalim šiuo titulu: "Pūliuojančių žaidų chirurgija". Baigęs I dalį užrašiau ant viršelio — "Vyskupas Lukas, Pūliuojančių žaidų chirurgija". Mat tuo metu jau buvau vyskupas. O juo tapau visai nelauktu būdu, tikiai aiškiu Dievo pašaukimu.

"Daktare, turite būti kunigu!" Taškente, kur buvau savivaldybės ligoninės vyr. gydytoju ir direktoriumi, įvyko vyskupijos suvažiavimas. Jame dalyvavau ir dargi pasakiau vienu svarbiu klausimu entuziastingą kalbą. Po posėdžio paėmė mane už rankos arkiv. Inocentas ir nusivedė prie katedros, kur eidamas ant šaligatvio posūkiu kalbėjo apie mano kalbos padarytą jam gilią įspūdį. Staiga jis sustojo, pažvelgė man į akis ir tarė: "Daktare, turite būti kunigu". Nors tolimas buvau šiai idėjai, kvietimą kunigystėn, ateinantį iš arkivyskupo lūpų, priėmiau kaip paties Dievo šaukimą ir, net nepagalvojęs nė vienos sekundės, tariu: gerai, Ekselencija, būsiau. Sekantį sekmadienį buvau įšventintas dijakonu, už savaitės — kunigu, ir tapau katedros vikaru. Tuojau pat ėmiau skaityti pamokslus ir vadovauti teologiniams pasitarimams. Diskusijose bedieviu aštriai nugalėdavau.

I ortodoksų vyskupas

Už dvejų metų ir keturių mėn. tapau vyskupu. Viešpats tada nuvedė mane į tolimąjį Janiselską. Visi šios puikių cerkvių vietovės kunigai, taip pat Krasnojarsko, priklausę "Gyvajai cerkvei", ir dalyvavo atnaujintojų sąjūdyje.

Buvau įpareigotas laikyti pamaldas, asistuojant 3 kunigams, savo bute. Vieną dieną, eidamas pamaldų kambarin, pastebėjau tarduryje stovintį seną vienuolį. Jis pažvelgė į mane ir tapo tartum paralyžuotas — manęs net nepasveikino. Ir štai kodėl. Krasnojarsko ortodoksai, nenorėdami melstis su neįtikimais savo kunigais, išrinko šį vienuolį ir atsinešė į Minusinską, į pietus nuo Krasnojarsko, pas ortodoksų vyskupą, kad jį įšventintų kunigu. Bet kažkokia nežinoma jėga vedė jį ne į pietus, o į šiaurę. Jis išsiskyrė link, kur aš gyvenau. Jis paaiškino, kodėl taip buvo nustebęs. Mat, prieš dešimtį metų, kai aš gyvenau centrinėje Rusijoje, jis matęs sapne nepažįstamą arkivyskupą, kuris išventinęs jį kunigu ir dabar mano asmenyje atpažinęs tą vyskupą.

Taigi, 10 metų prieš šventimusi, kai aš dar buvau Perejaslavio-Zaleskij ligoninės chirurgo, Dievo akyse buvau jau arkivyskupas. Matote, kokių nuostabių būdu Viešpats per ištisą dešimtmetį vedė mane vyskupinio pašaukimo keliu taip sunkiu Eklezijai momentu...

Galėčiau jums papasakoti dar daug nuostabių dalykų, kaip Viešpats vedė mane gyvenimo keliu, bet manau, kad užteks ir to ką pasakiau, kad visi kartu susuktume: "Garbė mūsų Viešpačiui per amžių amžius. Amen".

Kennedy laimės ir 1964 metais?

Kalbama, kad Kennedy laimėsiąs ir 1964 m. ir tai verslininkų dėka.

Pradžioje buvo tik Kennedy šeima. Vėliau atsirado politinė sąjunga, dabar įsijungė pramonė. Kennedy šeima duoda darbo šimtams tūkstančių amerikiečių. Gaminamos J.F.K. spalvinimo knygos, foto albumai, žurnalai, plokštelės ir multiplikuoja "Mona Liza" paveikslai. Galima pirkti Kennedy peleninių, pašto atvirukų ir kaklaraščių. Baldų krautuvės nespažįstos patenkinti su pamųjų kedžių pareikalavimu.

Madų pasaulyje daugelis dirba viršvalandžius J. F. Kennedy žmonos Jacqueline dėka. Grožio saliniai nespėja aptarnauti klientų, norinčių pamėgdžioti jos plaukų stilių. Vandens slidžių pramonė padvigubėjo po Jacqueline nuotraukos su slidėmis ant vandens. Tas pats ir su plaukiojimo baseiniais, jodinėjimais ir lapių medžioklėmis.

Savanioriškas dvarų "dalinimas"

Indijai būdingas yra žemės reformos sąjūdis, vadinamas "Bhodon" sąjūdžiu, kuriame vadovauja gandiškais filosofais ir socialiniais veikėjais Vinoba Bhave. Jau keliolika metų jis agituoja stambius žemės savininkus savo noru mažinti savo dvarus.

Vinobos veikla daro sėkmingos veiklos įspūdį, nes bemaž visi dvarininkai paklausė Vinobos prašymų: dvarininkai bei prievartos sumazino savo dvarus. Neseniai padaryti tyrimai Bihar valstybėje parodė, kad 75% dvarininkų padavotos žemės bežemiems visai netinka žemdirbystei.

NEPAPRASTAI PERKAMA KNYGA (4-ji laida)

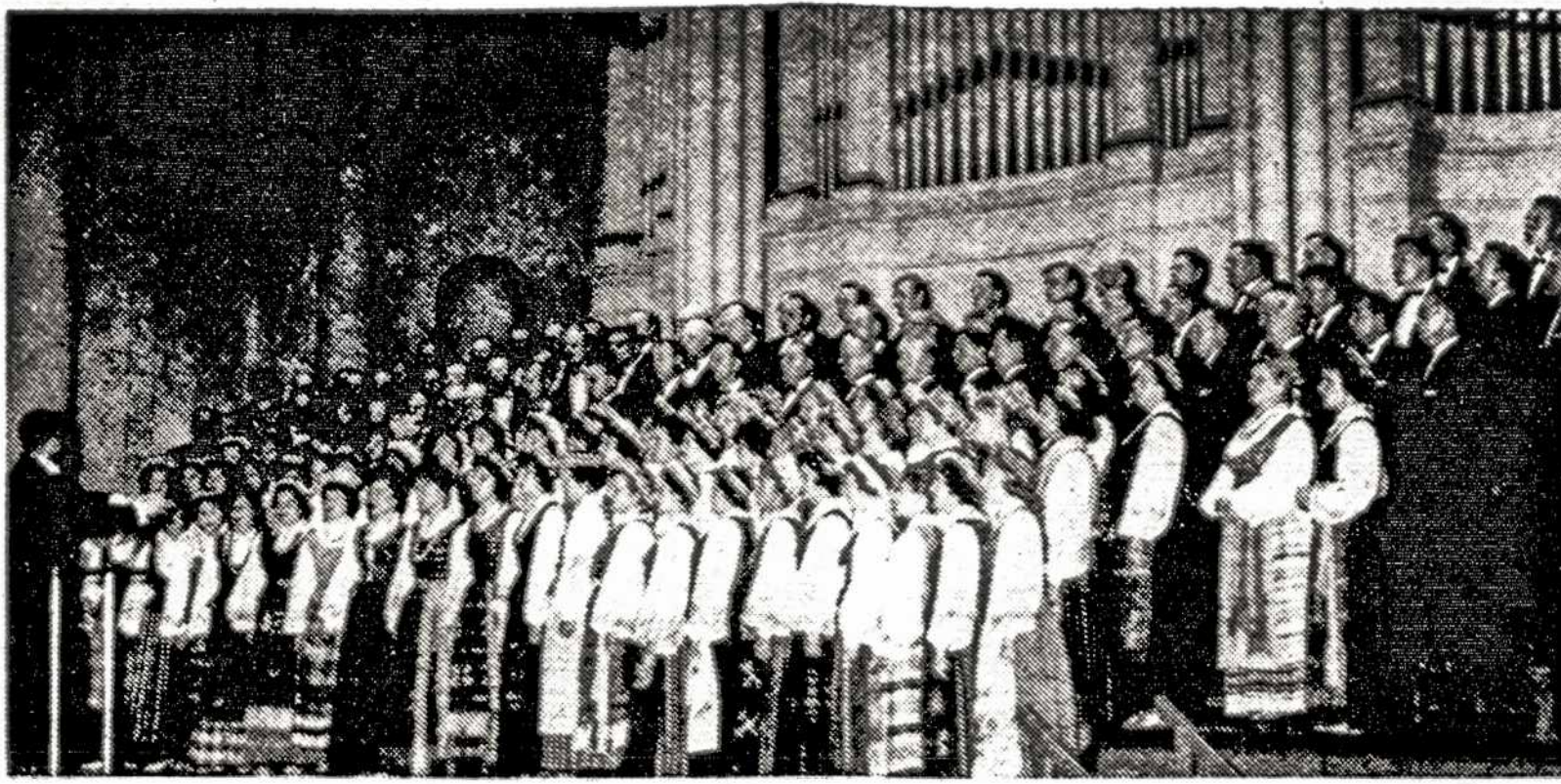
Barboros Armonienės

Papasakota A. L. Nasvyčiui

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW

Skaitytojai pripažinti, kad tai viena įspūdingiausių knygų apie komunizmą. Tai geriausia Kalėdų dovana Jūsų draugams, kuriuos norite supažindinti su pavergtos Lietuvos kancionimis.

GAUNAMA: Sp. B-vėje "Žiburiai", Toronte, Montrealyje, "Dirvoje" Clevelande, "Drauge" Čikagoje, ir Philadelphia — New York LIPPINCOTT.

Penkių Australijos chorų junginys Meno Dienose Adelaidėje 1962. XII. 28.

Laiškas iš Australijos

GALINGAI SKAMBA LIETUVIŠKA DAINA

Po II D. karo Australijoje atsidūrė tarp 7 ir 8 tūkstančių lietuvių. Mūsų kalba ir dainos skamba čia dideliuose Australijos plotuose, o tautiniai šokiai pažįstami tūkstančiams vietos gyventojų. Jau įsigyveno ir tradicija, kad kas antri metai viename didesniame mieste įvyksta sporto ir meno dienos, pavadintos Meno Dienomis. Į jas suvažiuoja lietuvių masiniu būdu ir, nežinant ir tai, kad Australijos nutautėjimo pavojuje gyvename per 13 metų, lietuvių daugumos prisirišimas prie savo kalbos, dainos, šokių ir papročių nemažėja. Ir mūsų jaunimo didesnįjį dalis laikosi lietuviško gyvenimo kelio, ir tuo tenka labai džiaugtis.

Per 1962 m. Kalėdas Pietų Australijos sostinėje Adelaidėje įvyko Meno Dienos, praejusios su dideliu pasisekimu. Patį Adelaidę yra gražus miestas, turįs daugiau pusės milijono gyventojų. Miestas tarp gražių kalnų ir jūros su daugeliu paplūdimiu. Turi daug sodų ir parkų, dangoraižių. Tai malonus gyventi kurortinio pobūdžio miestas.

Lietuvių čia gyvenama per 1500. Jie susikūrė geras priemonės lietuvių bei išlaikyti. Čia yra Lietuvių Namai, kurių salėje sutelpa per 300 žiūrovų. Didžiausias nekil. Adelaidės, bet ir visu Australijos lietuvių katalikų pasidžiaujama sudaro šv. Kazimiero koplyčia, esanti apie 1½ mylios nuo miesto centro — City ir turinti visas parapiškes teises. Čia yra ir Lietuvių Katalikų Centras. Tai pirmoji visoje Australijoje

sava lietuviška parapija, kurios įsteigimui taip daug pastangų darbo ir sveikatos įdėjo dabar jau miręs a.a. kun. Juozas Kungys. Po jo mirties šį parapiją, vedama nesenai iš Londono atvykusių Tėvų marijonų — klebono kun. A. Kazlauskio, MIC, ir kapellono kun. P. Daukno, MIC. Jiems parapijos ūkio reikaluose gražiai talkina vietos lietuvių katalikų draugijos taryba, sudaranti kartu ir bažnytinį komitetą.

Meno Dienų metu įvyko ir įvairių organizacijų suvažiavimai, jų tarpe ir Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimas.

Meno Dienų atidarymo iškilmingas pamaldas atliko ir pamokslą pasakė kun. dr. P. B. Činskasis iš Geelongo. Mišnių metu giedojo dir. V. Šimkaus vadovaujamas Adelaidės "Lituanica" choras. Mišios, dėl tautiečių daugybės, buvo laikomos šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje prie įrengto lietuviško stiliaus altoriaus. Kitas iškilmingas pamaldas sekmadienį šventoriuje laikė kun. P. Butkus iš Sydnejaus, pasakęs irgi turiningą pamokslą. Šias Mišias giedojo Sydnejaus lietuvių choras, K. Kavaliausko diriguojamas.

Sporto šventės atidarymas įvyko didžiuleje sporto halėje, kur buvo pilnutėlė. Pražygiavo apie 180 sportininkų ir tautinių šokių su vėliavomis. Tai buvo spalvingas eitynės. Su tautiniais šokiais pasirodė trys grupės: Sydnejaus — Osinaitės-Cox, Geelongo — M. Davalgos ir Adelaidės — B. Lapšienės. Grupės šoko po keletą šo-

Mūsų korespondento Australijoje

GALINGAI SKAMBA LIETUVIŠKA DAINA

kių atskirai, o po to visos kartu sušoko Suktinį, Kublį ir Žiogelius. Tautiniai šokiai labai mėgiami ir visada susilaukia gražiausio pasisekimo.

Po šokių vyko sporto varžybos. Daugiausia kultivuojamas krepšinis. Sporto šventė paruošė Adelaidės lietuvių sporto klubo Vytis vadovai: J. Jaunutis, J. Milaknis, V. Baltutis, J. Strakauskas ir P. Andrijaitis, taipgi ir Austral. L. Fizinio Auklėjimo ir Sporto v-ba: S. Urnevičius, B. Nemeika ir A. Merūnas. Sporto šakoms vadovavo: krepšiniui E. Taparauskas, tinkliniui B. Nemeika, lauko tenisinis R. Jablonskis, stalo tenisinis R. Sidabras, jaunių krepšiniui A. Merūnas ir šachmatams P. Lukošius.

Sporto rungtynės vyko per keletą dienų.

Kie Meno Dienų mastą galima spręsti iš to, kad Dainų šventėje chorų pasiklausyti suėjo lietuvių užplūdė didelė 1300 vietų miesto rotušės halė. Nors chorai ir suvažavo nevisiškai pilnų sastatų (kai kuriems teko atvykti 500 ir 1000 mylių), tačiau pasirodė visiškai augstumoje. Dalyvavo: Newcastle choras su dirigentu S. Zuku (per 20 asmenų), Geelongo choras su dirigentu M. Kymantu (per 20 asmenų), Adelaidės "Lituanica" choras su dirigentu V. Šimkum (45 dalyviai), Melbourne Liet. Dainos sambūrio choras su dirigentu A. Celnu (per 35 dal.) ir Sydnejaus choras su dirigentu K. Kavaliausku (33 dalyviai). Po atskirų chorų pasirodymų, išėjo (Nukelta į 7 psl.)

Feljetonas

Balys J. Arūnas

Francuskas Martelis smaigia knygas

Polikarpas Bražėnas dar kartą atidžiai išmatavo knygų spintą ir sodriai, iš pačios dūšios gilumos, nusijuokė. Tas juokas patvindė visą jo veidą, išsiliudamas daugybę mažų raukšlelių apie jo mažytes, taukais apaugusias, akutes.

— E, brolyt, — pagalvojo Polikarpas, — toksai saldus pasitenkinimas paglostydamo jo širdį prieš daugelį metų, kai Anastazija žaioje lankoje, prie sidabrinio upelio, smilga kutendavo jo kulnisi!

— Naste, — sušuko Polikarpas, — eik šen! Po akimirksnio kambarin įkiutino Nastutė su šnarčiančiu nailono chalatieliu ir pilna galva gumuntu pagaliuku. Bražėnas susiraukė. Kai Nastutė ima ramunėliais plauti akis, klausinio baltymu teptis veidą ir ant pagaliukų vynioti plaukus, tai visi tie pasirošimai nekylstamai rodo, kad reikės eiti i kokį nors balių arba — dar blogiau — vėl visas namas prigužės Nastutės draugų bei draugu. O tada visą naktelę valgys, gers ir falsyvais balseis rėks, pikindami kaimynus ir patį Polikarpą.

— Tai vėl rieti uodegą! — pikta burbtelė Polikarpas vienu žvilgsniu apmesdamas žmoną nuo galvos iki kojų. — Kokia vėl intencija gula tau ant jaknų! Gal jau vieną kartą užteks tų arbatėlių bei kavelių su krupnikėliais, pyragėliais ir kvailais tvistais... Gėdą turėtum tokiam amžiuje kas subatą dūkti, kaip kokia aštuoniolikinė... Prieš žmones staciai nepatogu!...

Kol Polikarpas kalbėjo, Nastutė iširėmė viena ranka i riestą, apvalų klubą, paskui antrą, o Polikarpui vis dar kalbant, išmetė i priekį ir dešinę koją, apautą šliure su geltona rože. Dabar Nastutei trūko tiktai barzdos ir kalavijo prie šono — prieš jos karišką pozą patasai karo dievaitis Marsas būtų atrodęs kaip šlapias viščiukas!...

— Ką, — kaip kirviu nukirto jinai Polikarpas augštos moralės išvedžiojimus, — pasišaukė čia mane ir burnojį. Mamonėlis tau suminkštėjo ar, tiesiai sakant, kvailioitį saulei šviečiant, imi!... Žinau, tu norėtum, kad aš užpečkiję sėdėčiau ir tau kojines adyčiau, o patsai, kaip koksai karalius, nosį užrietus po vaškuotus salonus slampinėtum!... Nesulaukusi tu ruožų dienelių!... Užteks, prisikentėjau Lietuvoje... Čia, brač, neužmiršk, Kanada ir mes, moterys, didelę galia turime! Galiau tave taip pamokyti, kad tau net po smerties nugarą niežės!...

Polikarpas susigūžė. Buvo jisai tokio gėmango būdo — labai narsiu dėdavosi, kol Nastutė neimdavo jo i naga.

— A, — numojo ranka Polikarpas, — ką tu, Nastut, čia piestu dabar stoji. Juoko ne-

supranti ar ką? Aš tave pasikviečiau pasitarti labai svarbiu reikalu... Žiūrėk, Vabaliuk, dabar turime "rekreisnį ruimą", kurį nesar mata būtų ir burmistrui parodyti, bet neturime kur bonkeliu sustatyti. Sauniaiis trunkai, kaip benamio šuns blusos, po visus pakampius išmėtyti... Ir žinai ką sugalvojau — knygų spinta labai tiktų, tik reikia kojas patrupinti. Pamišlyk tik, su kristolinėmis durimis, trunkus galėsime išrikuoti. Viskas kaip ant delno bus matyti. Kiekvienas be vargo galės žiūrėti, kur francuskas konjakas, kur madeiriskasis vynas, kur škotiškasis viski, ir ką čia kalbėti — tuojau kiekvienas pajus su kuo reikalą turi... Knygas galima bus i valgomiojo kredencių sukrauti...!

Nastutės pilkos akys ėmė žaiztauti. Toksai Polikarpo sumanymas tarsi šviežiu medumi tepė jos širdį. Kiek jinai vargo turėjo su tomis knygomis! Ateina, žiūrėk, kokia kiek prasitrymusi kaimynė, tūpteli prie knygų spintos, ištraukia vieną ir sako:

— Vaje, ir ponias Ibseną garbini! Pačiupinėsi kita knygą ir vėl skiedžia: — Knut Hamsuną mylite... O kaip jums patinka Strindbergas?

Nastutė labai mėgsta kaldūnus ir jie kas ją paklaustų, kodėl tasai valgis jai prie širdies, jinai mokėtų atsakyti, bet dabar, Dieve tu mano, kas tasai Strindbergas?

O kaimynė, kaip kokia pikta dvasia, vis nesiliauja:

— Nesensta tie skandinavai ir gana... Žiūrėk, ir nemaniau, kad ponias tokia išranki: net Tomą Mann turite...

O Nastutei tie vardai, kaip iš žydiško tal mudo! Jai net bloga darosi, nes jinai jų nei skaitė, nei žino iš kokio kelmo tie visi skandinavai ar germanai spirti... O dabar visai tai balai bus galas. Sakytų tu man, Polikarpas, i senatvę protą ima įgauti!

Užmiršus prieš valandėlį Polikarpui tartus rūščius žodžius, pribėgo Nastutė prie savo vyro ir sugriebusi savo stipriomis rankomis — kurių galėtų pavydėti ir amžinos atminties boksininkas Rocky Marciano — jo galvą pabučiuo. Polikarpas visu kūnu susvyravo.

— Vabaliuk, — čiulbėjo Nastutė, — gerai sugalvojai. Labai gerai! Žiūrėk jau ir taip išsikaštavome su tuo "rekreisnu", o jei dar būfeta gerimams įrengti, tai vėl kokia šimtinė... O tos šimtinės patvoriais nesimėto. Pagaliau ne mūsų amžiuje romanus skaityti ir peteliškės sapnuoti. Jeigu knygos nepareis i valgomiojo kredencių, savo komodą pratuštinsi...

— Pareis, Pupyti, pareis. Daugeli galima išmesti... Ir abu ėmė energingai tuštinti knygų spintą.

Lietuvių - žydų santykių klausimu

AL. GIMANTAS

Visi žinome, kad pati didžiausioji tautinė mažuma Lietuvoje buvo žydai. Jie naudojo pilnoms Lietuvos piliečių teisėmis. Nei prieš juos, nei prieš kitas tautines mažumas laisvės metais nebuvo nė mažiausios diskriminacijos. Nekalbėkime apie pasitaikiusias išimtis; jų visais laikais ir visose vietose buvo ir bus, bet, visumoje žvelgiant, žydai Lietuvoje tikrai turėjo nemažesnes teises, kaip pvz. ir JAV. Net ir čia, krašte, kuriame demokratines tradicijas yra žymiai ilgesnės ir plačiau suprantamos už lietuviškąsias, gali pastebėti antisemitinių pasireiškimų, tuo tarpu Lietuvoje jie buvo tokie nežymūs, kad nėra nė pagrindo plačiau apie tai ir kalbėti.

Sugyvenimas Lietuvoje

Žydai Lietuvoje turėjo savas religines bendruomenes, maldyklas, galėjo savo košer būdu ruošti maistą, turėjo rabinų seminariją, žemesniasias ir aukštesniasias mokyklas, savąją spaudą, organizacijas. Tarpusavio sugyvenimas, apamai žvelgiant, buvo irgi neblogas. Prekyboje, pramonėje, amatuose, profesiniuose patarnavimuose Lietuvos piliečiai žydai itin gausiai buvo atstovaujami. Tas neretai jiems teikdavo ir materialinio gyvenimo galimybes žymiai geresnes už pačių lietuvių. Lietuviai normalios konkurencijos ir privacios iniciatyvos keliu vis didesniu ryžtingumu ir matomais rezultatais pasiekdavo ir greta atsidavdavo ar perimdavo vienas kitas pozicijas verslo pasaulyje. Galima drąsiai teigti, kad sugyvenimas tarp krašto šeimininkų lietuvių ir žydų buvo beveik be jokių prieštaištų. Deja, tenka apgailestauti, kad toji padėtis pasikeitė beveik per vieną naktį.

Tarka okupantai

Lietuvius, skaudžiai pergyvenęs nepriklausomybės netekimą rusų tankams riedant per tėvynę, neretu atveju su nemažu nustebimu turėjo pripažinti, kad tam tikra žydų bendruomenės dalis (bent jau žymiai didesnė, nei galima būtų tikėtis) šokosi vieni ar kitu būdu talkinti atslenkančiam okupantui. Tautiečiai tikėjosi ir turėjo vilti, kad mūsų tautinių mažųjų lojalumas Lietuvai, jos nelaimės valanda, bus žymiai didesnis. Tuo tarpu, matėme visą eilę žydų tautybės asmenų naujamajam okupacinių įstaigų sukuriamam administraciniam aparatui. Todėl jau pirmojo bolševikmečio metais santykiai tarp lietuvių ir žydų toli gražu nebuvo tokie, kuriuos būtų galima pavadinti sklandžiais.

Tragedijos metu

Bet pati didžiausia tragedija ištiko vokiečiams užėmus Lietuvą. Niekur nepateisinami, nesuprantami, nehumaniški žmonijai, pirmoje eilėje žydų, žudymai, persirito per Lietuvą. Lietuviai, užmiršę patirtus nesmagumus iš žydų pusės pirmosios okupacijos metais, atvira ir dora širdimi, kiek tik sąlygos ir turėtos galimybės leido, stėjo padėti persekiojamiems ir žudomiems žydams, teisėms Lietuvos piliečiams. Kiek, kur, kada ir kaip buvo padėta žydams, po truputį jau pradėdama skelbti, bet to toli gražu nepakanka. Reikia susirūpinti kurkas rūpestingiau ir si-

Laisvės kovoj visi reikalingi

Zinant, kad Lietuvos laisvės bylose gerų ir įtakingų draugų niekad nebus per daug, taigi žinant nemažą žydų įtaką įvairiose valstybės, tarptautinės institucijos, vertėtų pagalvoti apie lietuvių žydų santykių suformavimą, nes, atrodo, nėra didesnių priežasčių ir toliau palaikyti dabartinį netikrumą, nepasitikėjimą ar net ir visišką priešingumą. Atviri, nuosirdūs pasikalbėjimai, išsiaiškinimai gal galėtų priversti pradžiūti bent prie tų santykių suformavimą. Aišku, negalima tikėtis per vieną pokalbį kokio staugaus blykstelėjimo, atoslūgio. Juk kas rūgo ir buvo tikima per du dešimtmečius, negali pasikeisti per naktį, bet pradiniai kontaktai galėtų tik teigiamai prisidėti prie abiejų pusių tautų santykių pagerėjimo, kurie vestų iki prieškarinio lygio susipratimo.

Šėrai — pelningi ir nuostolingi

Turtingiausias pasaulyje milijonierius J. Paul Getty duoda patarimą: eiti i savarankišką verslą. Milijonieriumi nereikia gimti; juo tapti galis kiekvienas, kas turi neblogą galvą, nebijo sunkaus darbo ir rizikos. Milijonierius per daug nebus ir, anot to paties Getty, "tuščių vietų dar yra daug".

Taigi, pirmoje vietoje — savarankiškas verslas ir nebijojimas rizikos. Beveik visi milijonieriai yra panašiai pradėję ir visi yra turėję reikalų su šėrais. Šėrai, arba "stockai", daugeli atbaido, nes daug lietuvių yra praradę didesnes ar mažesnes sumas. Bet tai dar nereiškia, kad šėrai rinka iš viso nėra pelninga.

Yra pvz. žinoma "Abitibi Power and Paper Co.". Jeigu kas 1942 m. būtų nusipirkęs tos b-vės šėrų už \$1000, tai jie šiandien būtų verti \$139.080; \$1000 investuotas i "Canadian Vickers" šiandien būtų vertas \$107.476, o i Algomia Steel — \$90.345. Per 20

tematingiau paruošti tą taip svarbią medžiagą, kuri, kaip negincijamas dokumentas, galėtų liudyti ir dabarčiai ir ateičiai apie didžias lietuvių pastangas padėti vienai savo tautiškai mažumai jos tamsiausioje likimo valandoje.

Nesurinkta medžiaga

Ikišiol, šioje srityje dar labai mažai kas padaryta, ir dar gana dažnai dėl objektyvios ir dokumentinės medžiagos stokos, daliniai gal dėl vokiškosios, o gal ir sovietinės propagandos, lietuvių tautai norima priskirti ir šimtų tūkstančių žydų išžudymas Lietuvoje. Tiesa, nėra ko ginčyti, būta atskirų atvejų, kada ir lietuviai, vokiečių įsakomai, kartais sufantazuoti, yra prisidėję prie žydų naikinimo. Bet, tebūna žinoma, kad lietuvių tauta, per savo atskirus vadovaujančius asmenis, pasauliečių ir dvasiškų, jau ne kartą yra pasmerkusi savuosius, prisidėjusius prie žudynių ir visai tautai primesti bendrą kaltinimą, skirtą saulelei, kurią pati tauta yra pasmerkusi, tikrai nebūtų jokio pagrindo.

Dabartiniai santykiai

Nuo šio taško jau galima būtų pradėti kalbėti apie naują santykių erą lietuvių su žydais. Gaila, kad Lietuvos žydų netiek daug yra išlikę laisvajame pasaulyje. JAV, tiesa, turima, bet gana silpnų ir nevisai pastovių santykių su Lietuvos žydais. Tiems santykiams kažkaip stokoja buvusio laisvės metais nuosirdumo ir pasitikėjimo. Jie kol kas labai šalti, oficialūs, gal net per daug oficialūs. Sunku suprasti, kodėl žydų sluogsnuose žvelgiama i lietuvių taip, lyg jie, o ne naciai, vokiečiai, būtų tikrieji žydų katastrofos kaltininkai. Prieš kiek laiko Niujorke vienam Lietuvos žydui buvo parodyta Armonienės atsiminimų knyga. Tiesa, jis ją perskaitė, domėjosi, bet gražindamas reikė abejonę, ar tas leidinys tikrai prisidės, kad ir likusios Sibire tautietės būtų išleistos laisvėn. Be to, klausė, ar lietuvių nėra paruošę ir išleide kokios knygos apie vokiečių siautėjimo metus Lietuvoje. Girdi, jis sutinkas, kad bolševizmo metodai yra neįmoniški, nepateisinami, bet norėtų iš tų pačių lietuvių išgirsti formalų pasmerkimą ir vokiškių metodų, žudynių, gyvų deginimo, paniekimo, trėmimo Saksonijon, priverčiamiesiems darbams ir pan.

Laisvės kovoj visi reikalingi

Zinant, kad Lietuvos laisvės bylose gerų ir įtakingų draugų niekad nebus per daug, taigi žinant nemažą žydų įtaką įvairiose valstybės, tarptautinės institucijos, vertėtų pagalvoti apie lietuvių žydų santykių suformavimą, nes, atrodo, nėra didesnių priežasčių ir toliau palaikyti dabartinį netikrumą, nepasitikėjimą ar net ir visišką priešingumą. Atviri, nuosirdūs pasikalbėjimai, išsiaiškinimai gal galėtų priversti pradžiūti bent prie tų santykių suformavimą. Aišku, negalima tikėtis per vieną pokalbį kokio staugaus blykstelėjimo, atoslūgio. Juk kas rūgo ir buvo tikima per du dešimtmečius, negali pasikeisti per naktį, bet pradiniai kontaktai galėtų tik teigiamai prisidėti prie abiejų pusių tautų santykių pagerėjimo, kurie vestų iki prieškarinio lygio susipratimo.

Šėrai — pelningi ir nuostolingi

metų tai geras dividendas ir, reikia manyti, kad ne vienas yra panašiu būdu praturtėjęs.

Tarp kitko, 1942 m. buvo palankūs šėrų pirkimui. Kanada tuo laiku buvo išitraukusi i karą ir daugelis imonių metėsi i karinę gamybą. Šėrai buvo nukritę. Tie, kurie nebijojo rizikos ir šiek tiek pramatė, žinojo, kad jie vėl pakils. Abitibi šėrai tuo metu buvo 62,5 cento už vieną, o šiandien už vieną jų galima gauti \$40. V.K.

Naujas delegatas, nauja politika

Naujas sovietų delegatas Jungtinėm Tautom Nikolai Fedorenko pareiškė, kad nusiginklavimas turėtų stovėti pirmoje vietoje. "Tai, kai ir atominio karo vengimas — yra pagrindinė mūsų politika", pareiškė Fedorenko. Jis pakvietė griežtesn

Lietuviai pasaulyje

ZIEMOS BALIUJE,
Kuri vyks **SI ŠESTADIENI**, vasario 2 d., Hillcrest salėje
510 Concession St. (ant kalno).

Puikus orkestras, turtinga loterija ir susitikimas su draugais visiems suteiks progą nuotaikingai praleisti savaitgalį savoje lietuviškoje aplinkoje! Veiks įvairūs bufetas! Pelnas skiriamas LN Kultūros Fondui. Pradžią 7.30 v. v.

HAMILTON, Ont.

GYVENIMAS KLAIPĖDOJ
Lietuvos komunistai niekaip negali išgyventi kaip ant mielių augančių Klaipėdos uostu. Klaipėdoje šiandien gyvena virš 100.000 žmonių. Iš čia žvejybos laivynas pasiekia Kanados ir Afrikos pakrantes. Propagandiniuose puslapiuose šiandien Klaipėda yra gražiausias Lietuvos miestas. Tačiau "Tiesos" koresp. V. Miniotas, neseniai viešėjęs Klaipėdoje, kažkodėl už miršo propagandą: "Ech, tie jūreiviai! Kodėl batišvių neišgelbsti? Neperka vyrai Klaipėdoje pasiūtų batų, ir baigtas kriuks. Net žymiai mažesnis Panevėžys siūva šimtus porų daugiau naujų batų, negu uostamiestis. Galiu pridurti: kol tokius batus Klaipėdoje siūsi, nebent nūmėrėliai jais avės... Visai blogi popieriai su visokiais remontais. Klaipėdoje jau daugiau kaip šimtas tūkstančių žmonių, o suplysius rūbų tik vieną kamarečių taisy, kolines tik per mėnesį užsiuva. Ka darysi? Džiniai perki naujas. Juk plikų kulnų nerodysi... Baldo irgi nesuremontuosiu (kiekvienam gyventojui ju suremontuota už tris ka. peikas). Cheminis valymas, dažymas — Klaipėdoje svajonė. Klaipėdičiai tvirtina, jog greičiau menųje žmogus apsigys, negu uostamiestyje bus cheminė valykla... Montės gatvė — pagrindinė magistralė. O pasukit į kitas gatvėles. Vienoj krūvoj su-sigrūdė ir odinės bei gumines avalynės remonto-tuojai, ir priedo įmėsio fotolaboratorija duota. Mechaninė dirbtuvė mažai kuo nuo miesto šūkšlyno skiriasi... Pačiam miesto centre tai šiaip taip ir nusikusi, ir nusikirpsi, ir pirtėje nusimaudysi. O ka daryti tiems vargšams pakraščiu gyventojams? Giruliuose — keli tūkstančiai žmonių, ir daugiausia bardsoti: kirpyklos nėra. Maudosi giruliečiai tris mėnesius, o devynis laukia, kol Baltijai vanduo atsis. Mat, pas pirties neturi. Kitas būtinias paslaugas jie įkanda kaip savo alkūnę..."

PROPAGANDA VIETJO PASARO
Praėjusių metų litingas oras gerokai apkarė Lietuvos laukus derlių ir gyvuliams skirtų pasarų išteklių. L. kp centro komiteto būro žemės ūkio gamybos pirm. R. Songaila liūdina filosofuoja: "Pernykščiai metai buvo didelis išbandymas mūsų žemdirbiams. Jie labai daug, labai nuostabi padirbėjo, išeikvoti blogus oras, gelbėdami derlių. Tačiau ne viskas nuo jų priklausė, jeigu šiandien kairiuriose ūkiuose stokoja pasaro. Bet buvo ir šeiminkai, kurie nepadarė visko, kad būtų paruošta net ir biogominis salygoms kuo daugiau pasaro. Ir vasara, ir rudėn ūkių, gamybinį valdybų vadovai buvo raginami visokeriopai gausinti sultingo pasaro išteklius. Deja, ne visi tuo kaip reikiant rūpinosi. Palyginti su pernykštie žemia kairiuriose ūkiuose turima mažiau šieno ir šiaudų, trąšas silosų, būvių, nedaug paruošta koncentratu pasaro..." Tūstėjantiųjų edžių filosofija drg. R. Songaila apvainikuoja skambia antraste: "Tvarka ir kontrolė telydi kiekvieną žingsnį, kad gyvuliai geriau peržiemotų".

VAIDUKIS VAGIA
Apie vagiagūstį žygdarbius nuolat kalba "Tiesoje" vadinami fejletonai, kuriuos tiksliai būtų pavadinti graudulingomis komunizmu statytojų raudomis. Šimtamyje uodega yra apdovano-tas Jonas Zukauskas. Savo karjera jis pradėjo Rietavo statybos-remonto kontoros viršininku. Statybos, sakoma, nejudėjo ir priek, bet Zukauskas kišenės plėnėjo stachanoviškiu tempu. Už valdiškių pinigėlių vosina jam teko atsistėti ir kaledimo. Iš kaledimo jis atvyko į Kretlingas tarybinį ūkį statybos darbu vykdytoju su labai gausiomis Klaipėdos teritorinės tary-

TELSIUŠ KUMPES
Telsiuose, vad. liaudies meistras gamina - skobia medines klumpeles. Pasirodo, lietuviškos medinės klumpės turi didelę paklausą Maskvoje, o Minsko liaudies dainių ir šokių ansamblių teltisietis Kontrimas pagami- no 24 poras lietuviškais ornamentais papuoštų klumpių. Daug suvenyrinių klumpių užsigijo Kauno, Palangos, Biržų, Šilutės ir kt. miestų gyventojai. Kai teltis meistras taip puikiai atlieka medines dėžutes, kad jam pasiūlyta kas gaminti visos sovietijos mas-tus. Teltis tekstilinkas audžia tautines juostas ir jas perka netik lietu-viai.

"PRAVDA" LIETUVOJE
Vilniuje iš matrių pradėjus spausdinti dalį "Pravdos" tiražo, dabar so-vietų partinis organas į įvairius Lie-tuvos miestus prisiunčiamas dienra-čio. Išėjimo diena. Pz. Vievį "Prav-da" pasiekia 12 val. diena. Kauną — pusę trijų p. Jurbarką ir Panevėžį — pusę keturių ir pan. Siekiama, kad rusų dienraštis visus Lietuvos skaitytojus ateityje pasiektų ta pačia die-na. Tai viena iš pavertusių kraštų rusinimo, sovietinimo priemonių. E.

DR. J. GAIVENIS VILNIUJE
Ryšių su 60 m. sukaktimi ir už nuopelnus sveikatos apsaugos srityje, pavergtos Lietuvos augš. sovieto sausio 7 d. įsakiu suteiktas nusipelnusio gydytojo garbės vardas Vilniaus resp. ligoninės - vyriausiojo gydyt. pavad. Juozui Gaiveniui. E.

STEEL WORKERS UNIJA IR INCO
bendrovė veda pasitarimus dėl naujos sutarties pasirašymo. INCO sutinka pakelti darbininkams atlyginimą tik 1%, atmetant visus kitus uždarbių reikalavimus. Senoji sutartis pasibaigė 1962 m. sausio 2 d.

J. VAICELIŪNAS pasitraukė iš bažnytinio komiteto.

A. RASKEVIČIUS IR J. VAICELIŪNAS N. Metų sutikimui savo skirtus pinigus pasiuntė BALFui. K.

PRISIMENANT A.A. U. MACYTE.
— Su šiuo pasauliu atsiskyrė Ursulė Macyte, sulaukusi 90 metų amžiaus. Ji buvo gimusi 1873 m. birželio 29 d. Bladiškių k. Sūnų parap. Marijampolės apskr. Po II D. karo iš Austrijos Kanadon ja atskitvė antkesnės im-gracijos tautietis Liudas Macys. Jis, rodos, nebūdama ne tolimas jos gim-niui, surizikavo netoli 80 metų se-nutę pasikviesti į šį kraštą, neturėda-mas ne pakankamų išteklių.

Kanadon atvykusi Ursulė daugiausia gyvena Nilstowne kaimelyje tarp Dorčesterio ir Londono. Irgi neseniai atvykusio brolio Andriaus šeimos glo-bojama. Mirė gruodžio 30 d. Pamal-dos įvyko šv. Petro b-oje. Palaidota šv. Petro kapinėse, greta brolio dukros Nijolės, prieš porą metų tragiskai žu-vusios. Apeigas atliko kun. J. Danie-lius, palydėjo gausus būrys lietuvių.

Vėlonė Londono lietuvių buve-gė.

LONDON, Ont.

NOTARAS
ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaiga nuo liepos 1 dienos perkėlė į naujas patalpas — Turner Building (Suite 203) 21 Main St. East, Hamilton. Telefonai palieka tie patys: įstaigos JA. 7-5575 namų — FU. 3-8923

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"
ISDUODAMAS ASMENINIS PASKOLOS IKI \$3.000, mor-giški paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKŲ PATARNAVIMAS.
Darbo dienos: pirmdieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antrendiniai ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

'Raudonasis dekanas' — į pensiją
Anglikonų Canterbury dekanas dr. Hewlett Johnson, žinomas kaip "raudonasis dekanas" pasi-traukia iš bažnytinio pareigų. Ta-proga jis pareiškė, kad nors ir nepriklauso komunistų partijai, bet esąs komunistas iš principo.

BANKELIO "TALKA" visuotinis metinis narių susirinkimas kviečiamas vasario 9 d., 5 val. p.p. parapijos sa-lėje. "Talkos" valdyba turėjo posėdį sausio 15 d.; peršvelgė praėjusių me-tų bankelio veikimą ir jo finansinį su-rovį. Praėjusieji metai bankeliui buvo ypač sėkmingi. Balansas padidėjo virš \$140.000. Sėrų indėliai pakilo dau-giau kaip \$95.000; ypač padidėjo depo-zių sąskaitos — beveik dvigubai. Tas-rodas, kad žmonės pradeda daugiau naudotis čekių operacijų patarnavi-mais. Paskolų pareikalavimai pernai buvo gana gausūs ir vienu metu pats bankelis turėjo pasiskolinti pinigų iš centro. Pastovus ir nuolatinis bankelio augimas rodo, kad lietuvių vertina ir supranta gerai vedamos ekonominės organizacijos reikšmę.

"Talka" sėrų indėliams moka 4% palūkanų metinių ir depozitų sąskaitų indėliams — 3% metinių. Už asmeni-nės paskolas ima 9% metinių palūka-nų, priskaitant nuo likusios skolos su-mos ir už hipotekines paskolas 7% metinių palūkanų. Nekilin. turto pa-skolos duodamos iki 60% turto ver-tės; jos duodamos 5 metams ir yra atviros.

Per visą 8 metų gyvavimo laiką "Talka" pagal išgales rėmė lietuviškos išsilaikymo pastangas. Be įvairiomis progomis duodamų pašalpų organizaci-joms, išlaikė vieną mokinį Vasario 16 gimnazijoje. Šiais metais valdyba siū-lys visuotiniam susirinkimui taip pat išlaikyti 1 mokinį Vasario 16 gimna-zijoje ir vietinėje šeštad. mokyklai skir-ti \$200. Lietuvių yra toji jungtis, ku-rios dėka ir mes visi susibūrėme į "Talkos" narių eiles ir todėl mums turi rūpėti, kad ir ateityje tos eilės būtų vis papildomos.

Valdyba visiems nariams prieš vi-suotinį susirinkimą paruošia spausdin-tą apyskaitų leidinį, iš kurio matosi visą "Talkos" finansinę padėtį. Šiais metais, kaip ir ankstesniais, "Talka" išleido lietuvišką sieninį ka-lendorių ir nemokamai išsiuntinėjo na-riams. Visiems atvykusiems į susirinki-mą žada nemokamai duoti plunksnako-čius su gražiu lietuvišku "Talkos" įrašu.

Valdyba būtų didžiai dėkinga, jei-gu kuo didesnis skaičius narių atvyktų į susirinkimą. "Talkos" balansas jau siekia netoli \$600.000. Mūsų kredito kooperatyvas jau įėjo į didesniųjų ir stipresniųjų kredito kooperatyvų tar-pą ir todėl svarbu, jog nariai daugiau domėtis bankelio reikalais, pareikšdami savo pageidavimus susirinkimo-proga. Dabarinės valdybos noras yra kuo greičiau pasiekti vieno milijono dolerių balansą ir vadintis nebe ban-keiliu, bet banku.

E. Sudikas, "Talkos" v-bos pirm. MOKYTOJŲ POSĖDIS. — Hamiltono seštas, m-las ved. J. Mikšys sausio 19 d. sukvietė pas save visus mokyto-jų posėdžio. Buvo aptarta: Motinos Dienos minėjimas, meninė dalis, moky-mo programa ir visi kiti pedagoginiai klausimai.

Iš Edmontono atskėlė lietuvių ir Hamiltona savo vaikūnus tuojau at-siuntė į liet. seštas, m-l. Vienas kitas tiktai nelanko m-las, kai labai susęga arba išsiskila kitur gyventi.

Mokyt. A. Mikšienė visus mokyto-jus, dalyvavusius posėdyje, labai gra-žiai pavašino. St. Slavinskienė

VAJUS TATKOS NAMAMS 93-oje savaitėje neautruktamai eina į prie-kį! Jo rezultatai padidėjo \$400 ir pa-siekė bendrą \$91.000 sumą.

Po sausio 19 d. LN v-bos ir narių informacinio posėdžio A. Jusio pasiū-lymu nuvykome į Torontą pas stam-bų elektros darbų rangovą St. Kund-rotą. Jis įteikė LN \$100 ir pasiūlė \$2.500 garantiją statybos paskolai gauti. Be to, mūsų nustebimui, parodė būsimų LN moderniausių apsvietimo

LN V-BOS IR NARIŲ informacinis posėdis sausio 19 d. A. Naruševičiaus višbutyje dar kartą išsyrškio bendrą daugumos norą statyti LN turime sklype. Jo metu gauta 18 garantuoto-jų LN paskolai. Su ankščiau gautais bendras LN entuziastų skaičius, sutiki-ky pasirašyti po \$2.500, pakilo iki 42. Posėdžio metu Ed. Vembrė įteikė \$100 čekį sūnaus Alekso vardu. Dabar jo visa šeima LN turi net \$1.700. Tai yra aiškiausias įrodymas, kad LN Ha-miltono atstovai. Gerąjam ir didžiajam LN rėmėjui Ed. Vembrė gražiausia LN v-bos padėką! J. Sarapnickas pri-siuntė per A. Kaušpėdą gautą iš J. Girevičiaus, St. Catharinėje, trečią jo šimtinę. Priimkite LN v-bos giliausia padėką! Sk. St.

TAUT. SOKIŲ GRUPE "GYVATA-RAS" vasario 2 d. dalyvauja Laivės festivalyje Toronte, O'Keefe cente. Iš viso dalyvauja 30 tautybų. "Gyva-taras" pašoks Sadutę ir Cigonėlį. Skir-tos tik 7 minutės.

Pernai festivalis įvyko Toronte Mas-sary Hall ir turėjo didelį pasisekimą. Dėl to š.m. jis perkeltas į moderniau-sią Toronto salę. Pernai "Gyvataras" pasirodė sėkmingai ir laimėjo IV-tą vietą.

Vasario 16 d. "Gyvataras" pasirodys Hamiltono Nepriklausomybės šventės minėjime.

Vasario 23 d. yra pakviestas šokti Burlingtone "Brotherhood week" pas kanadiečius.

Sausio 27 d. "Gyvataras" šoko To-ronto televizijoje, 9 kanale 1.30 p.p. Jie buvo pakviesti ryšius su būsimu laisvės festivaliu kaip 1962 m. IV vie-tos laimėtojai. Keturiuos poros gražiai pašoko "Gyvatara". (Gaila, kad "Gy-vataras" nepasiekė spaudos į šanksto apie savo pasirodymą televizijoje. Red.). E. P.

Kubos įvykiai doleriais
Kubos avantiūra Sov. Sąjungai kaštavo nemažiau kaip bilijoną dolerių — mano Vasingtono poli-tinių sluogsniai. Į tą sumą įeina puolamųjų ginklų atgabenimas, aiškščių įrengimas ir išgriovimas, sovietinio personalo atgabenimas, išsilaikymas ir parsigabenimas.

JAV-bėms Kubos blokada pla-čia to žodžio prasme atbėjo \$100.000.000.

Kanados lietuvis a.a. Antanas Glinsky mirė Detroite

Sydney Mines, N. Scotia. — Antanas Glinsky, žymus mies-telio verslininkas, ten dirbęs daugiau kaip 54 metus ir vienas labiausiai vertinamų miestelio gyventojų, staiga mirė 1962 m. gruodžio 26 d. Buvo 84 metų amžiaus.

A. Glinsky buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio mieste. Jis buvo vienas pirmųjų lietuvių ateivių Kanadoje; atvyko 1903 m. spalio 10 d. į Quebecą "Moon Temple" laivu. Vedė 1909 m. spalio 6 d. Sydney Mines Magdalėną Grinkevičiūtę, ki-lusią iš Marijampolės. Ji mirė 1959 m. kovo 5 d. Sydney Mines.

A. Glinsky buvo labai veiklus šv. Kazimiero lietuvių drau-gijoje, kuri buvo įkurta 1912 m. Sydney Mines. 1919 m. dau-gelis lietuvių persikėlė dirbti į JAV ir kitur ir draugija nu-stojė veikusi. Ši draugija buvo subūrusi visus lietuvius, pa-laikė jų tėvynės papročius, kultūrą ir religinę dvasją. A. Glinsky buvo uolus šv. Pijaus X parapijos narys ir rėmėjas.

Liko liūdnas keturios jo dukters, kurių trys vienuo-lės: Magdalena — sesuo Antanina (Notre Dame vienuolija); Marė — sesuo Magdalena (St. Peter's Convent, Port Hood, N. Scotia); Ona — sesuo Jurgita (Holy Redeemer Convent, Sydney, N. Scotia); p-lė Nellie Claire, R.N.A., Niujorkė; ketu-ri sūnūs: Antanas — Hamilton, Ont.; Petras — Southfield, Mich.; Jonas — Sydney Mines; Jurgis — Southfield, Mich.

A. A. Glinskio laidotuvės įvyko iš jo sūnaus Jono Glins-ko namu — 195 Main St., Sydney Mines, 1962 m. gruodžio 31 d. Iškilmingos pamaldos įvyko šv. Pijaus X bažnyčioje 10 v. r. Pamaldas laikė kun. M. F. Stephenson, dijakonų buvo kun. J. B. Nearing, subdiakonų — kun. Rod. A. MacDonald, apeigų tvarkytoji — William Liutkus (Scarboro misistų se-minarija). Notre Dame vienuolių seserys giedojo Mišias. Dalyvavo daug kunigų, vienuolių, giminių ir draugų. Mal-das kapinėse prie duobės atkalbėjo kun. G. MacKenzie.

Karsta nešė: J. Wassilaskus, J. Liutkus, J. Grenavičius, J. Cashin, J. J. Currie, J. Pahay.

Palaidotas šeimos kapavietėje šv. Juozapo kapinėse, tvar-kant G. R. Francis laidotuvių įstaigai.

JA Valstybės
LIETUVIŲ ATSTOVAS J. RAJEC-KAS dalyvavo vasario mėn. gale rijos surengtoje parodoje, kurioje buvo išstatytas garsusis Leonardo da Vinci kūrinys Mona Lisa; bendroje JAV kongreso sesijoje, kurioje prez. Kenne-dy pasakė kalbą; Burmos, Libijos ir kt. ambasadorių priėmime.

"VIENYBĖ" sausio 11 d. nr. išsė-dė nuotrauką su užrašu: "Informuojan-tis apie religinį gyvenimą — Valerija Tysliaviene vizito metu pas Vilniaus arkivyskupijos valdytoją kan. Č. Kri-vaitį ir kūrijos kanclerį bei šv. Mika-lojaus bažnyčios kleboną kun. S. Ma-sioškę. Reikėtų pridėti, kad šį kre-pėsi-pas asmenis, kurių lūpos surakin-tos ir nieko negali pasakyti."

STĖPUI KAIRUI, Vasario 16 sėg-naturai, suėjo '85 metai. Dėl ligos jis yra netekęs vienos kojos; gyvena vienoje sanatorijoje prie Niujorko.

"LIETUVIŲ ŽINIOS" — tuo vardu Los Angeles liet. parapija leidžia dvi-savaitinį biuletenį. Jame klebonas in-formuoja apie svarbiuosius parapijos reikalus. 1963 m. numatyta išplėsti mokyklą iki 8 skyrių. Dabar yra 6 sk. su 260 mokiniu, kurių 62 — lietuviai. Lietuvių kalba, geografija ir istorija dėstoma kasdien.

VL. KULPAVICIUS, BALFO tarnau-tojas, torontiško dr. inž. A. Kulpa-vičiaus tėvelis, paskutiniu laiku susiže-dė bekradamas BALFO siuntas ir tu-ri operuoti. Jis išstarnavo BALFE 12 metų ir sulaukė pensijos amžiaus. 1963 m. dišs BALFE tik kelias dienas per mėnesį.

BOSTONE jau ketvirtai metai ruošia kultūriniai subatvakarai, į kurių programas įeina: paskaitos mokslo, meno ir švietimo reikalais, rašytojų, muzikų ir dainininkų pasirodymai, mūršų koncertai, literatūros vaka-riai ir pan. Be to, kiekviename subat-vakaryje supažindinami dalyviai su naujai išėjusiomis lietuviškomis kny-gomis.

LOS ANGELES liet. spaudos bend-radarbiai pritarė Detroito liet. žurnalištiniam nutarimui, kad jie rašys tik apie tokius įvykius, į kuriuos jie bus gave nemokamus bilietus.

I LIETUVIŲ FONDA įsirašė dr. Ge-diminas Byla-Balaitis įmokėdamas \$100 ir pažadėdamas įnašą padidinti iki \$1000. Lietuvių Fondo tarybos na-rys dr. Ferdinandas Kaunas savo įna-šą papildė \$500; dr. Jonas Šalna — \$200.

JANINA PAKSTIENE pigiai išnuo-moja kamburius — Miami, 3338, SW 25th st.

LIET. PROFESORIŲ DR-JA IR L. MISKININKU S-GA specialiu parengi-mu Jaunimo Cente, Čikagoje, pagerbė suaktyvininkus prof. St. Dirmantą ir A. Rukūžį, sulaukusius 75 m. amž.

VYSK. V. BRIZGYS persikėlė gy-venti į šv. Kryžiaus ligoninę. Dabartinis adresas: 2701 West 68 St., Chicago, Ill., U.S.A. Tel. GR-63970. Nesant na-mo, galima palikti žiniją tel. HE-4-6770.

A.A. TEIS. S. GAUBA, prieš 3 me-tus atvykęs iš Australijos į Los Ange-les, Kal, staiga mirė sausio 3 d. Gi-mės 1908 m.

WINNIPEG, Man.

METINIS SUSIRINKIMAS. — Liet-parapijos ir šiaip surinktas duomenis, Manibotos prov. buvo skaitoma apie 500 lietuvių. Iš 1961 m. Kanados surašinėmo paaiškėjo, kad Manibotos provincijoje yra 932 lietuviai. Reikišia, Manibotos provincija, pagal lietuvių gyventojų skaičių yra penktosios vietos. Tačiau, tenka apgailestauti, kad 1962 m. gruodžio 9 d. į metinį susirinkimą atsilankė labai mažas skaičius lietuvių, kad B-nė nesugebėjo išsirinkti v-bos 1963 m. Tai pirmas atsitikimas šioje mūsų lietuviškoje kolonijoje. Teisintis neturime kuo. Turime prisipažinti, kad nešame atsakomybę ir didelę gėdą prieš kitas lietuvių gyvenamas provin-cijas. Artėdami į II-jo tremties de-šimtmečio galą pradėjome smukti dū-sioje. Atbukome ir įsivėlėme į tarpu-savius asmeninius gincus, ambicijas. Kad nepasiliktume kalti, TAIŠYKI-MES, kol dar galima, kol dar nevelu. Rikiuokime savo gretas ir ruoski-me jas tolimesnei savos Tėvynės užduo-čiai.

Sausio 6 d. buvo šaukimas II apy-linkės metinis susirinkimas. Visi va-dovaujančių organų šauksmai, pranešimai bei raginimai, skelbimai per pa-maldas, laikraščius, vėl atsimus kaip žirniai į sieną. Tiesa, nors iš kritiškos padėties išrepijojome, tačiau pasieti-sinti nesugebėjome. Susirinko irgi ma-žai, tačiau valdyba išrinkta.

Susirinkimą atidarė v-bos pirm. agr. J. Malinauskas, Susirinkimo pirm. pa-kviestas J. Cinga, sekr. Ramanciaus, J. B. Nearing, subdiakonų — kun. Rod. A. MacDonald, apeigų tvarkytoji — William Liutkus (Scarboro misistų se-minarija). Notre Dame vienuolių seserys giedojo Mišias. Dalyvavo daug kunigų, vienuolių, giminių ir draugų. Mal-das kapinėse prie duobės atkalbėjo kun. G. MacKenzie.

Karsta nešė: J. Wassilaskus, J. Liutkus, J. Grenavičius, J. Cashin, J. J. Currie, J. Pahay.

Palaidotas šeimos kapavietėje šv. Juozapo kapinėse, tvar-kant G. R. Francis laidotuvių įstaigai.

Kubos įvykiai doleriais
Kubos avantiūra Sov. Sąjungai kaštavo nemažiau kaip bilijoną dolerių — mano Vasingtono poli-tinių sluogsniai. Į tą sumą įeina puolamųjų ginklų atgabenimas, aiškščių įrengimas ir išgriovimas, sovietinio personalo atgabenimas, išsilaikymas ir parsigabenimas.

JAV-bėms Kubos blokada pla-čia to žodžio prasme atbėjo \$100.000.000.

Kanados lietuvis a.a. Antanas Glinsky mirė Detroite

Sydney Mines, N. Scotia. — Antanas Glinsky, žymus mies-telio verslininkas, ten dirbęs daugiau kaip 54 metus ir vienas labiausiai vertinamų miestelio gyventojų, staiga mirė 1962 m. gruodžio 26 d. Buvo 84 metų amžiaus.

A. Glinsky buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio mieste. Jis buvo vienas pirmųjų lietuvių ateivių Kanadoje; atvyko 1903 m. spalio 10 d. į Quebecą "Moon Temple" laivu. Vedė 1909 m. spalio 6 d. Sydney Mines Magdalėną Grinkevičiūtę, ki-lusią iš Marijampolės. Ji mirė 1959 m. kovo 5 d. Sydney Mines.

A. Glinsky buvo labai veiklus šv. Kazimiero lietuvių drau-gijoje, kuri buvo įkurta 1912 m. Sydney Mines. 1919 m. dau-gelis lietuvių persikėlė dirbti į JAV ir kitur ir draugija nu-stojė veikusi. Ši draugija buvo subūrusi visus lietuvius, pa-laikė jų tėvynės papročius, kultūrą ir religinę dvasją. A. Glinsky buvo uolus šv. Pijaus X parapijos narys ir rėmėjas.

Liko liūdnas keturios jo dukters, kurių trys vienuo-lės: Magdalena — sesuo Antanina (Notre Dame vienuolija); Marė — sesuo Magdalena (St. Peter's Convent, Port Hood, N. Scotia); Ona — sesuo Jurgita (Holy Redeemer Convent, Sydney, N. Scotia); p-lė Nellie Claire, R.N.A., Niujorkė; ketu-ri sūnūs: Antanas — Hamilton, Ont.; Petras — Southfield, Mich.; Jonas — Sydney Mines; Jurgis — Southfield, Mich.

A. A. Glinskio laidotuvės įvyko iš jo sūnaus Jono Glins-ko namu — 195 Main St., Sydney Mines, 1962 m. gruodžio 31 d. Iškilmingos pamaldos įvyko šv. Pijaus X bažnyčioje 10 v. r. Pamaldas laikė kun. M. F. Stephenson, dijakonų buvo kun. J. B. Nearing, subdiakonų — kun. Rod. A. MacDonald, apeigų tvarkytoji — William Liutkus (Scarboro misistų se-minarija). Notre Dame vienuolių seserys giedojo Mišias. Dalyvavo daug kunigų, vienuolių, giminių ir draugų. Mal-das kapinėse prie duobės atkalbėjo kun. G. MacKenzie.

Karsta nešė: J. Wassilaskus, J. Liutkus, J. Grenavičius, J. Cashin, J. J. Currie, J. Pahay.

Palaidotas šeimos kapavietėje šv. Juozapo kapinėse, tvar-kant G. R. Francis laidotuvių įstaigai.

UOLŲS VEIKEJAI BEI RĖMĖJAI
— Tenka skaityti spaudoje, kad mūsų profesionalai praturtėja ir atitruks-ta nuo lietuviškos. Kaikurie net savo vaikams draudžia kalbėti lietuviškai. Mums labai džiugu, kad ir mažoje ko-lonijoje turime taurių lietuvių bes-paryždžių. Inž. S. Naikauskas ir dantų gydytoja dr. D. Naikauskienė yra gra-žiai įsikūrę nuosavoje puošnioje rezidencijoje. Dr. Naikauskienė turi nuo-savą dantų gydytojos kabinetą ir pa-didelių pasiekimų darbuojasi kana-diečių ir lietuvių tarpe. Inž. ir dr. Naikauksai yra uolūs lietuviškų parengi-mų tankytojai ir labai duosius auto-

tojai lietuviškos reikalams. Taip pat uolūs rėmėjai lietuviškos parapijos ir dalyvauja bažnytniniame chore.

Skulptorė E. Zebrauskaitė. Weir iš-tėkėjusi už kanadiečių dalininko, ne-mutautėjo, bet savo vyrą "mutautino". Visa šeima lankosi lietuviškuose pa-remimuose; buvo IX Kanados Lietu-vių Dienos komiteto narė ir organiza-torė parodos. Kuriant Windsorio liet. katalikų parapiją, suprojektavo ir pa-didelių altorių bei kitus vidaus papuoši-mus, neimdama jokio atlyginimo. Taip pat yra pasidavęs sukurti Kry-žiaus kėlą ir vitražus. M. K.

Atsisveikinant su spaudos darbuotoju a.a. Stasiu Bujoku

PRANYS ALSĖNAS

„Dievas, savo gyvenimo pabaigą mirštant, žmogaus akis, žmogaus širdį, Mes žinome, kad ji lemia yra, seka mums įkandim, kaip šešėlis, kuris niekuomet nuo mūsų neatsisitraukia. Ir vis dėlto niekas jos neregime, vos apie ją pagalvojame. Dar keisčiau, juo labiau artėjame prie kopo, juo labiau nyksta iš mūsų minčių mirtis. Iš tikrųjų, tokį stebuklą padaryti galėjo tik Dievas“.

Dr. Axel Munthe

Negailestinga mirtis išplėšė iš mūsų tarpo daug spaudos dirbusių ir dar daugiau savo darbų žadėjusių ateitį, artimą „Tėviškės žiburį“ (nuo pat pirmojo numerio) bendradarbi a.a. Stasi Bujoką. Jis mirė Princess Elizabeth ligoninėje, Winnipege, sausio 17 d., 9 v. 20 min. ryta, palikdamas nuliūdusią žmoną mokyt. Bronę, sūnų Arūną Leonardą su žmona ir sūneliui, ir dukrą Teresę Mildą, 15 metų amžiaus.

A.a. St. Bujokas palaidotas iš šv. Kazimiero liet. bažnyčios Winnipego kapinėse sausio 26 d. 10 val.

Velionis buvo gimęs 1910 m. spalio 1 d., Ukrainoje, Zolotonos mieste. Jo tėvai — abu lietuviai. Tėvas, kaip veterinarijos daktaras, buvo išsijautęs tenai dirbti savo profesijai. Motina su keturiais vaikais (tėvas jau buvo miręs), vos Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, grįžo į tėvynę ir apsigyveno Raguvoje.

Raguvos progimnazijoje Stasys mokėsi kartu su savo būsima žmona B. Vizbaraitė. Abu priklausė ateitininkų organizacijai ir abstinentių sekcijai. Jau tada Stasys pradėjo rašinėti korespondencijas ir vaikų laikraščius „Zvaigždutė“, vėliau — „Ateiti“ ir „Vaidilutė“. Baigęs Belvederio gyvulininkystės mokyklą, tarnavo Parnavio apylinkėje kontrolės asistentu ir daug rašė laikraščiams įvairiomis temomis, o ypač gyvulininkystės klausimais. Apie tai buvo išleisdami brošiūrų su daugybe statistinių duomenų ir tos srities žinių.

Po vedybų, tarnaudamas „Maiste“ (Kaune), baigė suaugusiųjų gimnaziją. Pirmosios bolševikų okupacijos metu kurį laiką dirbo žemės ūkio ministerijoje. Birželio mėn. 1941 m., pradėjus žmonės vėžti į Sibirą, iš anksto gauti žinių dėka, Bujokai namuose jau nebenaikvodavo.

Vokiečiams okupavus Lietuvą, a.a. Stasys nepilnus deves metus studijavo Dotnuvos Žemės ūkio akademijoje agronomiją. Vėliau dirbo Josvainių „Sušvės“ kooperatyvo buhalteriu ir vedėju, iš kur 1944 m. teko pasitraukti į tremtį.

Tremtyje, pradėjus kurtis lietuviškais laikraščiams, rašinėjo į „Žiburius, Augsburgę. Meerbeko lietuvių kolonijoje pradėjo redaguoti ir leisti šapirografu lietuvišką laikraštį „Viltis“. Porą metų daug dirbo prie „Vilties“, vėliau pradėjo leisti, taip pat šapirografu „Rytojui“. Visas kompleksas jo Meerbeke tvarkytų laikraščių yra pasiūstas dr. Geručiu į Berną.

Atvykęs į Kanadą 1948 m. su šeima apsigyveno Winnipege ir

bendradarbiavo spaudoje. Visą laiką priklausė žurnalistų s-gai ir vis sielėjosi bei rūpinosi lietuviškąja spauda, kodėl ta paslaptį joje vėžio liga dar nebuvo pradėjusi jo varginti.

Visą laiką buvo didelis savosios spaudos ir literatūros mėgėjas. Pirkdavo daug knygų, prenumėravo „Tėviškės žiburius“, „Draugą“ ir dar kitus devynis laikraščius ir žurnalus.

Winnipege priklausė Kanados Lietuvių Bendruomenei ir anksčiau ilgą laiką buvo valdyboje, kuri laiką buvo liet. šeštad. mokyklos k-to nariu ir priklausė ateitininkų sendraugių skyriui. Ligos metu, jau gana sunkiai jausdamasis, 1962 m. gruodžio 2 d. dar dalyvavo bendraminčių ateitininkų susirinkime. Be to, visą laiką Winnipege priklausė bažnytiniam lietuvių chorui.

Winnipege išgyveno daugiau kaip 14 metų, visą laiką skerdėlyje dirbdamas nelengvą darbą (darbo valandos — nuo 4 iki 12 val. nakties). Namuose tarpininkavo žmonėms, siunčiantiems siuntinius ir užjūri — bolševikų užimtus kraštus. Visą laiką buvo ir darbštus — vis skubėjo, rūpinosi čia prie namų remonto, čia šeimai padedamas, čia sielodamasis ir dirbdamas visuomeninėje srityje ir taip, kaip matome, nuskubėjo į amžinybę...

Ir skaitytojas bus laureatas

Lietuviškoji knyga pergyvena tam tikrą krizę — jos pirkimas ir tiražas smarkiai nukrito. Daug gražių sumanymų ir kalbų neturi pozityvūs sumanos, kol viskas lieka tik sumanymais ir kalbomis. Išjudinti lietuviškos knygos kelią į mūsų visuomenę spontaniškai susikūrė LIETUVIŠKOS KNYGOS PLATINIMO VAJAS užuomazga, kuri vėliau įeis į našaus judėjimo vėžes. Mūsų knygos svariabūs ramstys yra skaitytojas. Jo dėmesio knygai paremta leidejų veikla, naujų knygų pasirodymas ir gyvybė knygų rinkoje. Lietuviškos Knygos Platinimo Vajus stambiai premija KNYGOS SKAITYTOJUL Tokiu būdu literatūrinės

Padnieprio Ukraina, iki 1569 m. Liublino unijos buvusi Lietuvos valdžioje, nuo to priklausė Lenkijai. Šio platus krašto kolonizavimas vyko labai palaengva. Valstiečiai, verčiami būti baudžiauninkais, bėgo į negyvenamus žemutinio Dniepro plotus ir dėjos prie kazokų. Susidare Padnieprio kazokų būriai gyveno medžiokle ir plėšikavimu. Vėliau jie susiorganizavo karinėse bendruomenėse. Plėšimų žygiai apsimainydami su totoriais ir turkais, vieni kitiems negailėdami žiaurumų. Tiek turkai, tiek totoriai reikalaudavo iš Zigmanto Augusto suvaldyti kazokus, nes oficialiai šie priklausė Lietuvai, o paskui Lenkijai. Kazakai tačiau nepasizymėjo drausmingumu ir 16-jo šimtmečio gale prasidėjo jų sukilimai bei riaušės dėl tautinės laisvės ir dėl religinių motyvų.

Šio laikotarpio kazokų laisvės kovas puikiai pavaizduoja ukrainiečių patrijotos rašytojas Nikolaj Vasiljevič Gogol savo veikalė „Taras Bulba“, išleista 1835 m. Tarp kitų Gogolio kūrinių, ši knyga buvo išleista ir lietuvių kalba 1924 m.

Amerikiečių filmų gamintojo Harold Hecht ir anglų režisoriaus J. Lee Thompson dėka susilaukėme ir to paties vardo naujo filmo. Abu jie apkelavo nemažą kraštą, įjėskodami tinkamiausių gamtovaizdžių šio filmo pastatymui. Pagaliau nutarė, kad Ukrainos stepes geriausiai bus galima atvaizduoti Argentinos prerijose. Tad, susidėję daugybę 16-jo s. apdarų, su visu filmavimu personalu, išvyko P. Amerikon. Tiek filmavimo vietos nuotolis, tiek masinių scenų raitelių gausybė pakėlė filmo gamtinio išlaisda iki 7 milijonų dolerių. Neatrodė tačiau, kad tai būtų pakelė ir paties filmo meninę vertę.

Dvi valandas trunkančiame filme rodomos kazokų herojaus Taras Bulba pastangos ir kovos už laisvę. Jis pasiūnčia abu savo sūnus — Andriejų ir Ostapą — į lenkų mokyklą, nes jo nuomone geriausias būdas lenkams nugalėti — kuo geriau lenkus pažįstant. Kazokams nepalankioje atmosferoje Taras Bulba sumąs tenka pakelti nemažą vargą ir kančių. Nėtrūksta ir romantikos. Vyrėnysis brolis išimylė ir lenkų gubernatoriaus dukterį. Ši jo meilė nelieka abejinga ir smarkieji broliai vos spėja ištrukti iš isituntų lenkų. Grįžę pas savo tėvą, abu

premijos pratešiamos ir skaitytojus. Ir knygų skaitytojų tarpe gali būti skaitytojų laureatų. Tai bus viena garbingiausių mūsų kultūrinio premijų, skaitytojas laureatas bus pastatytas visos lietuviškos visuomenės dėmesin, įvertintas jo kukuus, kilnus ir nematomas įnašas į lietuvių kultūrą: knygos pirkimas.

Tos premijos įsteigimas yra nauja kultūrinė politika mūsų knygos platinimo praktikoje. Visi besidomį mūsų knygos problemomis kviečiami pasiteirauti: L.K.P.I. Vajus, 1314 Maltman Ave., Los Angeles 26, Calif., USA.

bet nesiruošdavom — eidavom čiuožyklon. Dievas turėjo daryti stebuklus be mūsų pastangų. Toks buvo mūsų tikėjimas, ypač mano.

Rekolekcijų užrašai

Kartą buvo mergaičių rekolekcijos Pažaislyje. Neprišimenu, ką tada jaučiau, kaip išgyvenau. Bet žinau, jog išpažinties nepriėjau. Gal dėlto, kad buvo palikta laisvai pačioms vėliau prieiti Studentų bažnyčioj.

Kai jau buvau ištekęs, netikėtai radau pas senelę anų rekolekcijų užrašus. Užrašinėta buvo ne kunigo konferencijos ar seselių patarimai, bet savos mintys. Kokios gražios, kokios kilnios jos man dabar atrodo! Ar tai buvo mano mintys? Neatpažinau savyje tokių gražių minčių. Man rodės, jos niekad nebuvo man būdingos. Tie užrašai buvo greičiausia laisva mano kūryba, įkvėpta momento ir tos šventos aplinkos. Spėju, rašydama pati žinojau, jog tokia nesu.

Tie užrašai dabar man buvo nemalonūs. Juos išmečiau — nenorėjau, kad primintų galimą kitokį pasaulį. Juoba šiuo metu buvau labai toli nuo religijos.

Kančių ištikta vistiek meldžiausi ir dabar. Klausdavau Dievą, už ką man tos kančios? Keista, tartum nebūčiau žinojęs už ką. Prisiminusi, kokia esu Dievo akys, vėl nutraukdavau maldą. Mane lydėjo iškreiptas supratimas: tegu tik kiti nedaro man bloga, o ką aš darau lyg nebūtu svarbu.

Nebėjau išpažinties nuo to laiko, kai palikau gimnaziją. Tačiau besiruošdama tekti galvojau: kai gimdysiu ir kentėsiu, gal toji kancija apvalys mane nuo nuodėmių. Žinojau, kad turiu daug nuodėmių ir jų nevengiau. Juo toliau taip tęsėsi, juo manėje stiprėjo mintis, kad Dievas man nebeatleis.

Kunigus laikiau veidmainiais

Tuo metu labai nemėgavau vadinamą „bažnytinį“ žmonių — tikinčiųjų. Nemėgavau ypač kunigų — laikiau juos veidmainiais. Paskaitydavau spaudoje: suvažiuoja kunigai! Galvojau — vienas kunigas gali sau veidmainiauti, bet ką jie veiks vis tie suvažiuoję? Man būdavo įdomu, kaip jie savo tarpe turėtų jaustis.

Į žmones mažai eidavau. Laikiau arčiau savo šei-

TARAS BULBA — kazokų herojus

polėkių asmenybė, spinduliuojanti narsumu ir patrijotiškais jausmais. Tony Curtis, iki šiol galėjęs pasirodyti įvairiose rolėse, ši kartą vaidina vyresniojo sūnaus Andriejaus vaidmenį mėgėjiškai, tarpais net naiiviai. Daug sėkmingiau pasirodė Perry Lopez kaip jaunesnysis brolis, tačiau, nežiūrįnt jo tikrai kazokiško charakterio, jam tenka labai nedaug progų pasireikšti. Andriejaus mylimąją vaidina jaunutė vokiečių artistė Christine Kaufmann, kuri be savo grožio nieko daugiau prie filmo visumos neprideda.

Negalima suabejoti didžiais režisoriaus J. Lee Thompson sugėbėjimais. Užtektų prisiminti vien tik paskutinią jo kūrinių „The Guns of Navarone“. Ši kartą tačiau, paskendus masinėse scenose, jam daugeliu atvejų belieka nelengva didžio judėjimo tvarkytojo pareiga, negalint susikontcentruoti atskirų detalių išlyginimui.

Is pagrindinių veikėjų Yul Brynner įtikinamai perteikia Taras Bulba vaidmenį. Tai didingų

Balsų Rukša

KELIONEJE

TAVO Brolis tikėjo tavim. Ir prieš temstant Jis atėjo pamerk sunkaus nuovargio dalį I upkšnio, i nesandio tekme: Kad ramus užmigti galėtum.

Nieko nelaukei daugiau prieš užmingant, Kaip atodūsio žmogiško, lengvo: Kraujo lašas širdin, tartum bitė, I avilį grįžta.

Nepraverk mėlynųjų akių. Tegu audžia Naktis gėly vasaros sapnų, Kad vėl saulei atėjus pabustum Atvėsęs ir tyras.

KLAIDA

SNAIGĖ ištirpsta delne, pūkas vėjūje plyšta. Margas paukštis daukuoja ir krinta. O prieš kalną sustoja žmogus.

Žemė keičia dalis, laikas įjesko spalvos Ir kaip paprasta, rodos, užmigti Ir suprasti kodėl.

O aš perbraukiu pirštais trupanečius plaukus, Pasiziūriu i gestanciją žvaķę Ir bijau užsimerkti.

V. Mykolaitis - Putinas — sukaktuvėninkas

Rašytojas, poetas ir literatūros kritikas Vincas Mykolaitis - Putinas atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Jis yra daves poezijos rinkinį „Raudoni žiedai“, romantinę poemą „Kunigaikštis Zvainys“, daug triukšmo sukėlusį psichologinį romaną „Alturių šešėlyje“, „Križė“, lyrikos rinkinį „Keliai ir kryžkeliai“. Visi šie kūriniai buvo parašyti Lietuvos nepriklausomos gyvenimo dienomis. Pokariniais metais, sovietams vėl okupavus Lietuvą, Putinas pagrindini dėmesį skiria lietuvių literatūros istorijai — „Pirmoji lietuviškoji knyga“, „Ad. Mickevičius ir lietuvių literatūra“. Jis duoda daug Puskino, Lermontovo ir Ad. Mickevičiaus poezijos vertimų. Vertingiausias šio laikotarpio indėlis lietuvių literatūrai tenka laikyti 1957 m. V. Mykolaitio - Putino parašytą istorinį romaną „Sukileliai“, kuriame nagrinėjamas 1863 m. prieš caro valdžią nukreiptas sukilimas. Jis taipogi yra daves dvi poezijos knygas — „Sveikina žemė“ ir „Poezija“. Savo eilėraščiuose jis daugiausia apdainuoja gyvenimui prisikė-

POETAS L. ANDRIEKUS spaudai paruošė trečiąjį savo eilėraščių rinkinį — „Naktigonė“. Ilustravo dail. T. Valius. Knyga išleidžiama dar prieš Velykas.

KULTūros KONGRESO pasakojimas spausdinamas „Aiduose“ vasario mėn.

KUN. PR. VASERIS, gyvenęs Australijoje, parašė ir išleido knygutę „Pa dangių keliai“: trumpai supažindina ma su astronomijos mokslu, aprašomas galimas kelionės į mėnulį ir planetas. Kun. J. Gerutis buvo parašęs trumpą astronomijos vadovėlį, pavadintą „Planetos ir žvaigždės“, kuris, kaip šv. Kazimiero dr. jos leidinys nr. 280, buvo išleistas Kaune, „Sviesos“ spaustuveje 1920 m.

KULTūros ŽURNALAS „AIDAI“ skiria premiją \$500 už lietuvių mokslo veikalą, išspausdintą atskira knyga ar periodinėje spaudoje 1960 ir 1961 m. Autoriai ir leidejai veikalus k-jai turi nusiųsti iki 1963 m. kovo 1 d. „Aidų“ redakcijos adresu.

J. KAPOČIAUS Lietuvių Enciklopedijos leidykla, neseniai išleidusi St. Santvaro poezijos knygą „Aukso taurė“, ruošiasi išleisti Publijaus Vergilijaus Marono „Eneidą“, kurią lietuvių kalba išvertė dr. Ant. Rukša, gyv. V. Vokietijoje.

JULIUS GRAVROGKAS, buvęs Vyt. Didž. un-to profesorius ir rektorius, „Laive“ pradėjo spausdinti atsiminimus „Iš mano praities“.

DAIL. P. KAUPAS iliustravo B. Jan-kauskaitės - Prapuolenienės iš prancūzų kalbos išverstas Comtesse de Segur „Sofijos nelaimės“, kurios spausdinamos „Eglutėje“.

VIKT. SIMAITIS, lietuvių vaikų mėgiama „Vyturėliai laukuose“ eilėraščių rinkinio autorius, ruošia naujos medžiagos „Eglutėi“. Vasario mėn. tilps jo patrijotinė baladė, kurią iliustruoja dail. St. Simaitis, autoriaus sūnus.

LIET. RASYTOJŲ DR-JOS premija už 1962 m. grožinę literatūrą šiemet spaudos b-vė „Rūta“, 89 Napier St. Hamilton, Ont. Apysaka iš nepriklausomybės kovų su bolševikais. 70 psl. Kaina nepažymėta.

KAUNO MIESTO JAUNIMO KAVI-NEJE savo kūrybą skaitė jaunuų rašytojų sekcijos nariai — Medicinos instituto absolventė A. Keturakytė ir Politechnikos instituto studentas A. Mikuta. Abu jie mėgina reikštis poezijoje.

DRAMOS TEATRAS KAUNE pastatė sezono pirmąją premjerą — amerikiečių dramaturgo A. Millerio dramą „Visi mano sūnūs“. Rež. H. Vansevičius. S.m. dramos teatro kolektyvas žada paruošti dar keturias premjeras, jų tarpe Sekspyro „Dvylikąjį naktį“ ir K. Inčios biografinio pobūdžio pjesę „Julija Zemaite“.

Istorinis romanas „Priesaika“

J. GOBIS

„Priesaika“ yra istorinis, Vytauto Didžiojo laikų romanas. Jis yra vienas iš serijos „Didžioji meilė“ romanų. Alei Rūtai „didžioji meilė“ — tai Lietuva, lietuvių tauta su jos istorine praeiti ir dabartimi.

Yra manančių, kad rašytojas tik tada patrijotiškas, tik tada tautiškas, kai jo kūryboje yra istoriškų motyvų; bet galima būti tautišku rašytoju ir nesigilinant į savo tautos tolimą praeitį, galima savo tautai patarnauti ir psichologiniais romanais, kaip pvz. Doštojevskio ar L. Tolstojaus. Tokie romanai gali greičiau mūsų literatūrą išvesti į pasaulinės literatūros areną. Galima ir istorinį romaną imti iš tokios srities, kuri įdomi ne vien savo tautiečiams; pvz. H. Sienkevičius savo tautai patarnavo istoriniais romanais iš Lenkijos praeities — „Ugnimi ir kalaviju“, „Tvanas“, „Kryžiuočiai“ — ir iš senovės krikščionybės laikų, pvz. „Quo vadis“. Šis pastarasis artimas krikščioniškam pasauliui ir yra žinomas ne vien Lenkijoj, bet iš savo „trilogija“ — romanais iš Lenkijos praeities žadino lenkų meilę savo tautai ir ryžta kovoti už jos laisvę bei nepriklausomybę. Alės Rūtos lietišliniai romanai savo nuotakomis yra panašūs į H. Sienkevičiaus „trilogiją“, bet ne į „Quo vadis“.

Kaukrie vaizdai iš senovės lietuvių buities kelia abejojimą jų tikrumu, pvz. žalčio kalbos. Lietuviškos istorikas prof. Alekna rašė, kad senovės lietuvių religija buvo gamtos jėgų garbinimas, o žalčio šliužo garbinimas — tai jau zoolatrijos reiškinys. Jei senovės lietuvių garbino žaltį, tad ar čia nebus freudistinės psichanalizės faktas, o ne religijos? Jei senovės lietuvis dievino gamtos jėgas, tad žalčio kultas kažkaip netilpsta toje religijos sistemoje, nes žaltys, kaip šliužas, nesimbolizuoja nei gamtos grožio, nei jos jėgų, pvz. žaibo, griaustinio-perkūno. Žalčio kultas primena kaikiuriuos Afrikos negrus, iki apsigavimo šokandius aplink nuodingą gyvatę. I tą faktą kreipia dėmesį anglų filosofas H. Spencer. Alė Rūta nerado apie tokiuos šokus ar sukimerai aplink žaltį, bet rodo senovės lietuvių ypatingą meilę žalčiui, o tai kelia skaitytojų pasišykstėjimą. Šliužas nėra vertas žmogaus meilės ir dar religiško pobūdžio meilės. Gal būtų buvę geriau, kad autorė nebūtų vaizdavusi žalčio kulto, nes jis atima senovės lietuvių religijai poetišką šydą, o juk Alė Rūta norėjo parodyti, kad senovės lietuvių gyvenimas buvo gražus, doras ir vertas šiu laikų lietuvių meilės.

Alė Rūta, „PRIESAİKA“. Didžioji meilė II. Romanas. Lietuviškos Knygos Klubas leidinys. Čikaga, 1962 m. 309 psl.

Lietuvių gimnazija laukia mokinių

Mokinių registracija į lietuvių gimnaziją Kennebunkporte jau pradėta. Priimami ateinantiems mokslo metams moksleiviai ir visas 4 klases. Mokykla yra valdžios pripažinta su kolegijos bei universitetams paruošiamuoju kursu. Lietuvių kalba visiems privaloma ir už ją gaudami valdžios pripažinti kreditai. Siemet gimnazija išleidžia jau ketvirtą abiturientų laidą, kurie be sunkumų gali ištotti į gerąsias mokyklas. Jau baigiama statyti sporto salė ir kt. papildomos patalpos. Nuo rudens galės lengvai sutiltoti 100 moksleivių bendrabutvie. Siemet moko- si 60. Rašyti: Rev. Father Rector, St. Anthony's High School, Kennebunkport, Maine, USA.

KOTRYNA GRIGAITYTEI paskirta „Draugo“ premija \$1000 už konkur- sinį poezijos rinkinį. Premija bus įteikta kovo 24 d. kartu su romano premija V. Kavaliūnui. Šios premijos mėnesio „Draugo“ „Alinai“.

VILNIAUS UNTO istorijos, filosofijos fakulteto lietuvių literatūros disertacijos: istorijos mokslų kandidato laipsniui Anatolija Berzinskaitė tema: „Lkp veikla auklėjant darbo žmones proletarinio internacionalizmo dvasia 1927-1940 m“; filologijos mokslų kandidato laipsniui — Liudvika Li- senkaitė: „Lietuvių tarybinės prozos raidos problemos pokario metais 1945 -1952“.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMI- JOS pirmininku vėl perrinktas J. Matulis, vicep. — J. Žiugda, vyr. moks- lininku sekr. — J. Mekauskas, prezidiumo nariu — J. Kubilius. Tik- raisiais akademijos nariais pastaruoju metu išrinkti Vilniaus V. Kapsuko un- to rekt. prof. J. Kubilius, Alg. Žu- kauskas, ekon. K. Mekauskas; nariais - korespondentais: Ant. Nemura, Vyt. Nešukaitis ir „Komunisto“ vyr. red. doc. V. Niunka.

„LITERATūros IR MENO“ savait- raščio išvirsinė išvaizda pakito. Dabar ji mažesnio formato, 8 psl., tačiau spausdinama ir toliau blogame popie- riuje.

VILNIUJE MIRE chemikas, chemi- jos mokslų kand. Kajetonas Blažys. Jis dėstė prekių mokslo katedroje, buvo ir Mokslo Akademijos chemijos ir chemi- nės technologijos instituto vyr. moks- linis bendradarbis. Prieš 1930 m. che- mijos srityje tobulinosi Lyone, Pran- cūzijoje, o 1939 m. atgavus Vilnių, bu- vo paskirtas laikinuoju pramonės Ivar- kytuoju. Mirė turėdamas apie 60 m. am- žiaus.

Atsiūsta paminėti

Žem. Ant., Lietuvos vaizdėliai. Iš- leido knygos mėgėjai. Spaudė T. pran- ciškonų spaustuve Brooklynė, 1962 m. 100 psl. Kaina \$1.

Jonas Noreika, Trys vėlniai. Išleido spaudos b-vė „Rūta“, 89 Napier St. Hamilton, Ont. Apysaka iš nepriklausomybės kovų su bolševikais. 70 psl. Kaina nepažymėta.

Lietuvos Pajūris, nr. 4 (12) 1962 m. Leidėja Mažosios Liet. Bičiulių dr. jos centro valdyba Kanadoje. Prenumerata \$1.

Atletis, nr. 1, 1963 m. sausio mėn. Turiny: A. Garbenytė, Kultūros kong- resas; V. Kristolaitė, Turis visa gyvenimą išryškinti; P. Kaufmanas, Besiruošiant tarplatinetinėi kelionei; R. Obalis, Mūsų didysis poetas J. Mačiū- lis. Maironis ir kt.

Hamiltono Lietuvis, nr. 1, 1963 m. sausio 15 d. Dvisavaitinis Hamiltono lietuvių laikraštis. Leidžia ir redaguo- ja Pr. Enskaitis ir V. Pašytis.

Vytis, nr. 1, 1963 m. sausio mėn.

Stasys Yla

Buvusios Kauno balerinos pergyvenimai

51.

Mano tėvai anaiptol nebuvo kokie bedieviai, — pasa- kojo buvusi Kauno teatro balerina. — Jie buvo tikintieji, kaip daugelis kitų, ir vartojo tas pačias pedagogines prie- mones. Sakydavo: Dievas baus, jei ką negera padarei ar pasakei. Gal ne vien ši pedagogika buvo kalta, gal mano perdėtas jautrumas, — bet aš pradėjau Dievo bijoti, o vėliau nuo Jo tolti.

Vaikystės įspūdįs

Pamenu, buvau labai maža, kai į mano rankas pateko vienas paveikslėlis. Jis buvo labai senas, apsitrynęs, o Kriestas galva buvo labai iškankinta. Žiūrėjau į tą galvą, žiūrėjau, ir pasakiau:

— Koks tu, Dievuli, negražus!

Paskui išsigandau šių žodžių. Juk Dievulis girdėjo, ir manęs nebemylės. Tą vakarą, kai mama liepė kalbėti poterėlius, kalbėjau taip tyliai, kad Dievulis neatkreiptų į mane dėmesio — neišgirstų. Taip dariau ilgą laiką, kad mama matytų, o ne kad Dievui patikčiau. Bijojau jo baus- mės.

Vėliau įsitikinau, jog Dievas nebaidžia — baudė tik mama. Bet Dievo baimės jausmas liko. Nesupratau, jog tikroji bausmė — tai sąžinės nerimas, kuris lydi ką negerą padarius. Tėvai šito man neišaiškino.

Gimnazijoje neišsiskyriau iš kitų mergaičių. Lėkdavom visos į Šarčių bažnytelę — bokštelin, prie stebė- lingojo kryžiaus. Tai darydavome ypač prieš egzaminus ar sunkesnius rašomuosius. Prašydavom Dievo pagalbos,

PROGRESS Real Estate Limited

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286
(prie Gladstone Ave.)

Geriausia dovana visai šeimai, tai nuosavas namas!

BLOOR — HIGH PARK, 11 kamb., atsk. gerų pl. namas. 4 kamb. pirmame aukšte, 3 mod. virt., ideali vieta nuomavimui, garažas ir šoninis įvaz. \$5.000 įmok., vienas murgius.

BERRSFORD AVE. — ANNETTE, 7 kamb., mūr., atsk., kampinis namas, tinkamas bičiulių ir gyvenimui. Did. kamb., alyva šild., vieta garažui. Pigus ir geras pirkim. \$2.000 įmok., prašo \$13.900.

ROYAL YORK RD. — KINGSWAY, 5 kamb., mūr., gražus bungalovas, centrinis planas, did. kamb., vand. alyva šild., priv. įvažiavimas. \$3.000 įmok., parduos už \$15.000.

RUNNYMEDE — ANNETTE, mūr., 7 gražus kamb., per du augštus, mod. virt., vand. alyva šild., 4 kamb. pirmame aukšte, did. kambaras, garažas. \$1.500 įmok., prašoma kaina \$14.900.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Telef. LE. 4-9286. Namų — RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių būdų ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS
DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų: V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT.
Istaigos tel. Wasaga Beach 201 Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis
Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve
"PARAMA"
Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - murgius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santapų dydys.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikait pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuviai LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS
71 BEATTY AVE. TORONTO • TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šluobinius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinės valymo mašinos. Sutaisau iširusius gaus ir pradeduotis kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinės valymo mašinos. Sutaisau iširusius gaus ir pradeduotis kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAIŠOM TELEVIJIZIAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTVUUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sažiningai ir nebrangiai taiso lietuvių profesionalai technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto
Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

V.S. garage
314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631
Viena gatvė vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor Street West.

VISI MASINU REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIKAMI
PIGLIAU LIETUVISKAME V.S. GARAZE. Sav. V. STRIMAITIS

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visiškai taisymo darbai atliekami sažiningai. DARBAS GARANTUOTAS.
Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas 247-3418

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISU RUSIŲ ŠILDYMAS IR IVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Skaitytojai pasisako

SUKILELIŲ METAI

KLE kr. valdybos informacinė tarnyba atsiuntė pranešimą, kad "nutarta 1963 m. vadinti Sukilelių metais" ("T 2" 1963. I. 17). Papildomai gautas kitas pranešimas, tiksliau nusakęs kr. valdybos nutarimą:

"Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, vykdydama krašto tarybos nutarimą, savo posėdyje, įvykusiame 1963 m. sausio mėn. 10 d., nutarė paprašyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybą, kad 1963 m. paskelbtų Sukilelių Metais".

Tikiu, kad Tamstoms šis patikslinimas nesudarys didelių sunkumų. Nuosirdžiai sveikiname abu laikraščius, pakeitusius laikraščio antgalvės ir linkime geriausios sėkmės 1963 metais.

Jūsų
P. P. Lukoševičius, kr. v-bos pirm.

VIENUOLIS LAISKAS

Redakcija yra gavusi iš sesers Antaninos (Glinkaitės) gimusios ir augusios Kanadoje, dabar gyvenančios vienuolyne Sydney, N.S., laisną rašytą angliškai savo tėvo mirties proga. Stai jo vertimas:

"Esu labai susidomėjusi jūsų laikraščiu, kuri, a.a. mano tėvas Antanas Glinkis kartais parsinešdavo iš savo draugų ir duodavo man paskaityti. Aš suprantu lietuviškai gana gerai ir norėčiau paskaityti kiek galint glaudesni ryši su lietuvių kalba. Nors visi mūsų šeimoje esame gimę Kanadoje, tačiau esame laimingi bei didžiuojamės lietuviška kilmė, auklėjimu, kultūra ir kitu savo tėvynės palikimu, kuri gavome iš savo tėvų. Tai davė mums, kaip mokytojas, platesnį žvilgsnį" (Trys seserys vienuolės. Red.).

AR PASTEBEJOT FAKTĄ?

Prieš porą savaitių grupė apie 30 žmonių — moterys, vyrai ir vaikai, palikę savo gyvenamąją vietą Sibire, atkeliavo du tūkstančius mylių į JAV pasisuntinę Maskvoje su vilnim ištrūkti iš Sovietų Sąjungos ir surasti religijos laisvę.

Ziauriai atrodo, kad Amerikos pasisuntinybės pareigūnai, negalėdami priglauti, turėjo juos perduoti sovietų valdžios organams. Kai grupė buvo perimta sovietų valdžios žinion, ir vedama lauk jie verkė šaukdamai: "Jie mus sušaudys! Nėra mums ramybės Sovietų Sąjungoje! Vieno tik prašome Jus, kurie tikite į Kristų ir Dievą, gelbėkite mus!"

Galingai skamba lietuviška daina

(Atkelta iš 3 psl.)

penkių vienetu jungtinis choras arti 160 dainininkų, kuriams iš eilės dirigavo visi chorvedžiai. Visa Dainų šventė buvo nepaprastai dinginga įvykis, kuriuo labai džiaugėsi kiekviena lietuviška širdis. Tikrai buvo kuo pasidžiaugti.

Sekanti vakara Australia Hall buvo Adelaidės Lietuvių Teatro spektaklis J. Griniaus "Gulbės giesmės" — Žygimanto Augusto ir Barbaros Radvilaitės dramos ketvirtąjį paveikslą interpretavo: Z. Kučinskis, G. Matulevičienė, V. Ratkevičius, B. Rainys, V. Dagys, N. Skidzevičius, B. Paškevičius, A. Gustis, A. Petrikas, V. Baltutis ir A. Trinka. Režisavo J. Gučius. Dekoracijos — dail. S. Neliubšio.

Po to iki soties prisijuokta iš suvaidinto "Slidaus pusmilionio", 5 v. komedijos iš stovyklos gyvenimo. Vaidino Z. Kučinskis, B. Jonavičienė, G. Matulevičienė, A. Gustis, S. Kanienė, A. Petrikas, V. Ratkevičius ir V. Dagys. Režisavo Z. Kučinskis, jo pad. A. Petrikas. Dekoracijos — C. Dagenės, šviesos — A. Serelio. Teatro administratorius V. Patupis. Teatras su dideliu pasiaukojimu veikia nuo ankstyvųjų metų lietuviams Adelaidėje išlipus ir nuo to laiko nūjė garbinga kelia.

XII. 30 Lietuvių Namuose įvyko literatūros vakaras — koncertas: Jame programą atliko poetai — rašytojai: J. Račkus, P. Andriusis ir V. Kazokas, solistės A. Gučiuvienė ir G. Vasiliauskienė, smuikinininkas P. Matukas, didelė lietuvių bičiulė pianistė Miss D. Oldham. Kaip ir kiti parengimai, šis vakaras praėjo su dideliu pasisekimu.

Taip pat įvyko jaunųjų menininkų koncertas. Jau senokai adalaidiškai atkreipė dėmesį į jaunųjų talentų įieškojimą. Daug ta kryptimi pasidarbavo ir kapelionas kun. Dauknys. Ruošdami jaunimo pasirodymai, per kuriuos grožimės dideliu skaičiumi jaunų muzikos ir džiūžio menininkų.

Meno Dienų metu įvyko ir visa eilė parodų: dailininkų A. Kudirkos ir R. Daugailio paveikslų paroda krepsinio stadione, jaunųjų dailininkų paroda Lietuvių Katalikų Centre. Ten įvyko ir foto paroda, kurioje dalyvavo: V. Vosylius, A. Budrys, A. Pažera, P. Snarskis ir kt. Lietuvių Namuose įvyko J. Vanago suruošta spaudos paroda.

Meno Dienoms ruošti buvo sudarytas iš visų organizacijų atstovų komitetas su pirmininku muz. V. Simkum priekšaky.

Sios Meno Dienos įrodė, kad lietuviams yra brangu ir miela visa, kas yra lietuviška ir sava. Jų dalyviai parodė, kad jie yra tos pačios tautos vaikai. Tai buvo lyg naujas pasidėjimas ateitai ir toliau likti tos pačios šeimos nariais. O mūsų Tėvynės balsas kalba į mus ir iš naujai pašventinto paminklo šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje, kuriame įrašyta: "Lietuva, Brangi Mano Tėvynė!" Mūsų klebonas kun. A. Kazlauskas džiaugėsi, galėdamas pašventinti šią Tėvynės atgabhęją brangią relikviją — žemę, kurios atsivėžė iš Lietuvos p. Stanaičiai.

Tai tiek iš tolimosios Australijos mieldams "T2" skaitytojams. Iki sekančio karto! J. Bičiūis

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
I val. važinėjimui ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS
A. BRICKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygiavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas EM. 4-9757.

Atrodo, kad per 45 metus religija persekiojantis komunizmas neįsteigė užgesinti religijos ir kitų laisvųjų lipepsos savo žmonių širdyse.

Tiranija yra tiranija, kur tik ją su tiksi! Šis skaudus išėjimas nuskam; beje garšiai ir aštriai žodžiuose tų-še laiminguji vedant juos iš Amerikos pasisuntinybės Maskvoje. Z. G.

ATKARPOS LAIKRASCIOUSE

Sįsdamas metinę "T2" prenumeratą, linkiu Jūsų laikraščio sėkmes.

Ta proga noriu atkreipti dėmesį į K. Kongreso Literatūros sekcijos nutarimą: pageidautina, kad mūsų laikraščiai savo atkarpos skirtų originaliems laisvųjų lietuvių rašytojų raštams, iš kurių vėliau sudarytų knygą. Tuo būdu laikraščiai kasmet išleistų po vieną knygą. Tikiu, kad šiuo metu spausdinamas kun. St. Ylos veikalas tikrai išvys knygos pavaldą.

Jūsų B. Babrauskas

MOTINOS LAISKAS IS LIETUVOS

Sis laiskas gautas Winnipege ir perskaitytas viename susirinkime, kuriame dalyvavo nemažai senųjų ateivių. Kalba neaištyta. Red.

"Rasau jums laiskelį sveikuinu jums ir linkiu daug laimės jūsų gyvenime. Labai esu linkimas kad parsiunsite potograpijas ir dolerius. Potograpija esu uždėjusi už stiklo. Kostis nupirko rėmelį ir pakabinau ant sienos ir pažiūriu, kad turiu laiko ir apsiaverku. Esu sveika ir sena žinai mano sūneli ir marte. Mano sveikata, koks seno žmogaus gyvenimas. Gyvenu blogai, esu viena kaip paukštėlis, uždribi nieko negaliu. Turiu šešiasdešimt arų buvau pasėjusi 4 purus bulvių. Paršuko neturiu, 7 metai avies neturiu, penki metai karvės neturiu, treji metai tik vokielei ir tris vištelės ir dvi obelės. Iš viso obelių yra dešimt ir toks mano gyvenimas, gyvenu kaip dvarponis. Gavau siuntinį Liaukadija atnešė pas mane ir pasidalinome abidvi. Miltus paliko visus man, sako manai būna tau, o kita pusiau ir apsiaverku, kad gavau tokius daiktus, nes man visi reikalingi. Esu labai nelaiminga, turiu dvi mantes ir ne vienos nesu maitusi, tik pasžiūriu i potograpijas. Tur but baigsiu rašyti pasilikit sveiki ir linksmi mano laiško aplankyti. Sudiev, sudiev mano sūneli laukiu jūsų atsakymo ir marteles. Mano adresas... tavo motina..."

Gardaus maisto SIUNTINIAI i USSR

Pristatoma laike 2-3 savaitių. Pilnai garantuota.

20 svarų cukraus	\$15.90
22 svarų miltų	\$15.75
20 svarų ryžių	\$18.00
10 svarų sviesto	\$23.50
20 svarų tankų	\$26.90

Type 122 \$33.20
10 svarų cukraus
10 svarų miltų
10 svarų ryžių
10 svarų tankų.

Greetings "R" \$34.00
1 svaras kavos pupelių
1 svaras kakavos,
1 svaras šokolado,
2½ svaro cukraus,
2½ svaro ryžių, 1 svaras sūrio,
2½ svaro rūkyto bekono,
2½ svaro rūkyto kumpio,
2½ svaro džiovintų vaisių.

Household Special \$34.00
1 svaras kavos pupelių,
10 svarų cukraus, 10 sv. miltų,
10 svarų ryžių,
5 sv. rūkyto bekono,
2½ svaro aliejaus virimui,
2½ svaro rūkyto kumpio.

PRASKYTE MUSU PILNO SARASO, KURIAMAS RASITE DAUGIAU SIUNTINIŲ PAČIŲ PASIRINKIMUI.

Siusk pinigus i SSSR
Tik GRAMERCY duoda jums:
• Pilną garantiją
• Mes turime Bankų ir Apdraudų Departamento leidimą ir bondytį iki \$20.000.
• Geriausias pristatymas
• Niekio neatsakijojama. Maždaug 10-14 dienų.
• Išmokama pilnai
• Pasirašyti kvitai
• Tik mes vieni duodame pasirašytus gavėjo kvitus už visus persiuntimus.
Kursas: 9 rubliai už \$10. Už patarnavimą — iki \$35 — \$3.50. Virš \$35 — 10%.

Specializuojasi nuo 1947 metų.

GRAMERCY Shipping Co.
118 EAST 28th STREET,
NEW YORK 16, N.Y., USA.
Tel. MU. 9-0598.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(artį Bloor ir Yong gatvių)
Telef. istaigos: Telef. namų:
WA. 4-9501. BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros
kontraktorius
Visų rūšių elektros
įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatines transmisijas. Darbas sažiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(artį Bloor ir Yong gatvių)
Telef. istaigos: Telef. namų:
WA. 4-9501. BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros
kontraktorius
Visų rūšių elektros
įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatines transmisijas. Darbas sažiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(artį Bloor ir Yong gatvių)
Telef. istaigos: Telef. namų:
WA. 4-9501. BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros
kontraktorius
Visų rūšių elektros
įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatines transmisijas. Darbas sažiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(artį Bloor ir Yong gatvių)
Telef. istaigos: Telef. namų:
WA. 4-9501. BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros
kontraktorius
Visų rūšių elektros
įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatines transmisijas. Darbas sažiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(artį Bloor ir Yong gatvių)
Telef. istaigos: Telef. namų:
WA. 4-9501. BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros
kontraktorius
Visų rūšių elektros
įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatines transmisijas. Darbas sažiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS DIDŽIOJI SPAUDA kartas nuo karto aprašo pasijymėjusius lietuivius arba iš Lietuvos kilusius žmones.

"Chicago Daily News" neseniai plačiai atžymėjo dr. Valeriją Raalimaitienę, kuri buvo paskirta Downy. III, i slaurne nuo Čikagos, veteranų ligoninės gydytoju tarybos pirmininke. Si pasijymėjusi gydytoja, i Amerika atvykus 1949 m., dabar turi augščiau sią postą, kokį betkada yra turėjusi moteris veteranų ligoninėse.

"Chicago Tribune" irgi paminėjo lietuivius, rašydamas apie vieną turtingiausių JAV žmonių — Henry Crown. Beveik visą puslapi užėmusiame rašinyje pažymėta, kad šis piniguočius yra kilęs iš lietuvių ateivių šeimos, tiksliau — Lietuvos žydu.

H. Crown neseniai pardavė augščiau pasaulio dangoraižį — Niujorko Empire State Building, už jį uždirbdamas kelis milijonus dolerių. Jis savo finansiniais įnašais valdo visą eilę didžiųjų JAV prekybinių bendrovių.

Idomus faktas, jog su šiuo piniguočiu buvo susiję i kontakta pats iatkingiausias lietuivis amerikiečių politikų tarpe — Antanas O'lis. Kalbėdamas apie lietuivius reikalus, Henry Crown pasiskundė, jog kalėti paskirti pusę milijono dolerių vertingam lietuivių užsimejumi. A. O'lis tada buvo pradėjęs ruošti savąjį projektą, bet ankstyva jo mirtis neleidė įgyvendinti lietuviško plano H. Crownui. Taip ir Crowno bendradarbiavimas su lietuiviais nutruko, o parama lietuiviskiem reikalams, nesant kam toliau rūpintis, buvo užmiršta.

ČIKAGOS LIETUVIAI jau pradėjo rengtis pagrindiniam Vasario 16 m. nėjimui, kuris įvyks vasario mėn. 17 d. Marijos augst. mokyklos salėje. Minėjimą ruošia Čikagos Lietuvių Taryba. Tarybos dabartinis pirmininkas yra neseniai i augst. teismo teisėjas išrinktas Alfonso Wells.

Jau seniai būta balsų, jog tokie minėjimai būtų peržiūreti ir ju programos pajavrintos, sutrumpintos. Yra nepasirūpęs, kad gausi lietuvių kolonija Čikagoje i tokius minėjimus pasikūtinimas metais sutruktu tik po tūkstantinę. Lauktina, jog bent programos vedėjas gerai mokėtų lietuviškai ir sa-

sisekimu.

Taip pat įvyko jaunųjų menininkų koncertas. Jau senokai adalaidiškai atkreipė dėmesį i jaunųjų talentų įieškojimą. Daug ta kryptimi pasidarbavo ir kapelionas kun. Dauknys. Ruošdami jaunimo pasirodymai, per kuriuos grožimės dideliu skaičiumi jaunų muzikos ir džiūžio menininkų.

Meno Dienų metu įvyko ir visa eilė parodų: dailininkų A. Kudirkos ir R. Daugailio paveikslų paroda krepsinio stadione, jaunųjų dailininkų paroda Lietuvių Katalikų Centre. Ten įvyko ir foto paroda, kurioje dalyvavo: V. Vosylius, A. Budrys, A. Pažera, P. Snarskis ir kt. Lietuvių Namuose įvyko J. Vanago suruošta spaudos paroda.

Meno Dienoms ruošti buvo sudarytas iš visų organizacijų atstovų komitetas su pirmininku muz. V. Simkum priekšaky.

Sios Meno Dienos įrodė, kad lietuviams yra brangu ir miela visa, kas yra lietuviška ir sava. Jų dalyviai parodė, kad jie yra tos pačios tautos vaikai. Tai buvo lyg naujas pasidėjimas ateitai ir toliau likti tos pačios šeimos nariais. O mūsų Tėvynės balsas kalba į mus ir iš naujai pašventinto paminklo šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje, kuriame įrašyta: "Lietuva, Brangi Mano Tėvynė!" Mūsų klebonas kun. A. Kazlauskas džiaugėsi, galėdamas pašventinti šią Tėvynės atgabhęją brangią relikviją — žemę, kurios atsivėžė iš Lietuvos p. Stanaičiai.

Tai tiek iš tolimosios Australijos mieldams "T2" skaitytojams. Iki sekančio karto! J. Bičiūis

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO

METINIS

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

SPAUDOS BALIUS

įvyks vasario 2 d., Prisikėlimo salėje.

Tai tradicinis skaitytojų, bendradarbių, talkininkų, rėmėjų, bičiulių ir visų tautiečių iš toli ir arti

SUSITIKIMAS-POBŪVIS.

Stalus iš anksto rezervuoti kviečiame iki šio penktadienio 5 val. vak. "T2" administracijoje. Vėliau bilietai bus parduodami prie įėjimo, bet rezervacijų nebus. Bilietai — \$1.50, studentams — \$1.00. Baliaus pradžia — 7.30 v.v. Programos pradžia — 8.15 v.v.

Baliuje dalyvausi — spaudos rėmėju būsi!

Programoje:

- Kylanti žvaigždė solistė LILIJĄ SUKYTĖ
- Visoj Amerikoj pagarsėjęs solistas VACLOVAS VERIKAITIS
- Zymus aktorius - deklamatorius STEPAS RAMANAUSKAS
- Akompaniatorė — jauna muzikė DALIA SKRINSKAITE
- BENNY FERRY orkestras. Smagūs šokiai.
- Įvairių vertingų fantų LOTERIJA
- Gaivinantis, neįsėnkantis BUFETAS
- Ryškesnieji baliaus momentai BUS FILMUOJAMI

Rengėjai

TORONTO Ont.

Toronto kronika, studentų, skautų, ateitininkų žinios nukeltos į 6 p.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Visuotinis LK Moterų dr-jos parap. skyr. susirinkimas įvyks ši sekmadienį, vasario 3 d., po 11 val. pamaldų par. salėje. Susirinkime bus svarstoma: dalyvavimas Vasario 16 šventėje, kavinės reikalai, linksmavakarių ruošimas, ligonių lankymas. Valdyba kviečia visas skyriaus nares gausiai dalyvauti susirinkime. Ši penktadienį po vakarinių pamaldų skyriaus valdybos posėdis pas valdybos narę B. Cirūnienę.

— Vasario 16 iškilinės bažnyčioje — sekmadienį, vasario 17 d., 11 val. pamaldų metu. Iškilmingas pamaldas laikys Toronto vyskupas E. Francis V. Allen. Svečias yra sutikęs pasakyti šventę pritaikytą pamokslą.

— Ši penktadienį, pirmąjį vasario mėnesio, šv. Mišios 7.30 v.v. Po rytinių pamaldų lankomi ligoniai.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Grenadier, Geoffrey, High Park Blvd., Westminster, Roncesvalles, Fern ir Garden.

— Ši sekmadienį per visas pamaldas — finansinis klebono pranešimas iš parapijos 1962 m. veiklos.

— Sekmadienį pamaldose prisimenama a.a. Kazimieras Kupčiūnas jo mirties ketverių metų sukaktį.

— Pakrikštyta Sigutė Bernadeta Kazlauskaitė.

Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos pamaldos — vasario 3 d., 1 val. p.p. Išganytojo bažnyčioje, Bloor ir Indian Rd. gt. sankryžoje. Pamaldas laikys kand. kun. Algimantas Žilinskas. Maloniai kviečiame visus gausiai dalyvauti.

Taryba

REIKALINGAS DARBININKAS BIZNINIS. Kilimų valymo bižnis Toronte jau veikia 7 metus. Kadangi vienam persunkiu, įsiekau gal kas norėtų kartu dirbti. Skambinti Karaliūniui LE. 3-4912. (skelb.)

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusi sekmadienį kleb. T. Placidas per Mišias padarė Prisikėlimo parapijos 1962 m. veiklos apžvalgą. Jis pasigėrėjo uoliu parapijiečių dalyvavimu šv. Mišiose ir uoliuėjimu sakramentų; paminėjo didelių parapijos inas kolonijos tautinėje, kultūrinėje ir socialinėje veikloje; išskelbėms tylią parapijos veiklą labdaros darbe, jis kvietė visus prisiminti, jog Prisikėlimo parapija per pr. metus įvairių organizacijų ir pavienių šeimų bei asmenų paramai bei šalpai išleido virš \$28.000; visus kviesdamas parapijai talkinti sunkiam jaunimo darbe, jis parodė ir regimus tu pastangų vaisius: niekadus iki šiol nebuvo toks didelis jaunimo judėjimas parapijos patalpose ir jos globoje, kaip dabar; trumpai susodamas prie parapijos finansų, klebonas pasidžiaugė dideliu parapijiečių duosumu, paminėdamas, kad pr. metais, be kitų aukų, parapijos reikalams suaukota rekordinė suma — \$46.000.

— Naujoji KL-Katalikų Moterų dr-jos par. skyr. valdyba pareigomis pasiskirstė: pirm. — D. Reginė, vicep. — A. Kuolienė, sekr. — E. Čizikienė, išd. — L. Murauskienė, pareng. sekr. vad. — L. Rieckevičienė ir G. Sutienė, social. sekr. vad. — G. Kaknevičienė ir E. Vastokienė. Dar kartą buvusiai darbščiai valdybai nuosirdžiai dėkojame, o naująją sveikiname ir linkime sėkmės!

— Lietuvoje mirus a.a. Povilui Dunderui, jo sūnų Povilą ir jo šeimą giliai užjaučiame.

— Prisik. par. Katalikų Vyrų dr-jos susirinkimas — ši sekmadienį po Sumos muzikos studijoj. — Tretininkų mėnesinis susirinkimas — ši sekmadienį po Sumos (ne po 10 val. Mišių!) bažnyčioje. — Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Mišios — 7. 7.30 ir 8 val. ryto ir 7.30 v.v. Per visas Mišias klausomos išpažintys ir dalijama Komunija. Namuose ir ligoninėse esą ligoniai sakramentais aprūpinami įprasta tvarka — iš anksto susitarus.

— Par. vaikų choro repeticija — ši sekmadienį, 2.30 v. p.p. muzikos studijoje. Šiuo metu vaikų choras ruošia programą, kurią atliks iš Lietuvos ir Lenkijos atvykusių tautiečių pagerbime. Maloniai prašome naujuosius choristus apsirūpinti uniformomis: tu reikalau prasmę kreiptis į G. Dubininienę, LE. 2-9235.

SPAUDOS BALIAUS PROGRAMOS ISPILDYTOJAI: Iš kairės: solistė Lilija Sukytė, solistas Vaclovas Verikaitis ir pianistė Dalia Skrinkaitė.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkoju Ontario — Toronto liet. med. gydytojų ir odontologų dr-jos valdybai ir nariams; taip pat p.p. Smigelskiam, p.p. Murauskam, p.p. Cečiūram, p. Matusevičiūtei, p.p. Karkam, p. Indrelienei, p.p. Jokūbėnams — už sveikinimus ir dovanas ir visiems kitiems už linkėjimus mano 70 metų jubilėjaus proga.

Dr. Emilija Norvaišienė

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Luby, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO. Telefonas LE. 4-1403

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944 kamps Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — už \$3.09 — 200 štukų —

Jeji jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikit į MARGIS DRUG STORE. Jeji jums turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūš jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku mišinių, kaip trejos devyneros, ramūnėlis, zubažolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA D'FNA NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

Lenkydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenirų, ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREAL, Que.

Tėv. J. Borevičiui, SJ, buv. AV parapijos klebonui rengiamos vasario 9 d. parapijos salėje išleistuvės. Rengia parapijos komitetas, talkinamas šv. Onos dr-jos, kuri buvo įsteigta išvykstančio klebono rūpesčiu. Visi Montrealio lietuviai ir ypatingai parapijiečiai kviečiami gerb. klebono išleistuvėse gausiai dalyvauti.

Rengėjai

Diskusinė paskaita apie alkoholiizmą įvyks vasario 3 d., 12 val. AV parapijos salėje. Paskaitoje dalyvaus: Tėv. J. Borevičius, SJ, dr. V. Pavilnis, L. Gureckas ir Ir. Lukoševičienė. Moderatorė — J. Adomoniene. Montrealio visuomenė kviečiama šioje įdomioje paskaitoje dalyvauti.

LK Moterų draugija

Jaunimo telkimo vėjus į "Litą" labai sėkmingas — ligi šiol jau įstojo 28 nariai. Daugiausia pasitarnavo abiejų m-lų vedėjai — A. Blauzdžiūnas ir J. Blauzdžiūnienė. Daugelis jaunųjų patys atneša savo sutauptus į "Litą" darbo metu, o iš kitų kas šeštadienis paima m-lų vedėjai.

Paskolų sutartis nauj. namams pirkti su Quebec Farm Credit Bureau bus netrukus pasirašyta. Išpildę nustatytas sąlygas nariai galės iš prov. valdžios gauti 3% savo mokamų palikanų už nekiln. turto paskolas. Įstatymas taikomas tik vienos šeimos naujiems namams, pastatytiems ant nematomo sklypo kaip 4000 kv. pėdų. Prašytojas negali turėti kitų namų; jo ir žmonos metinis uždarbis negali prašyti \$6.000.

Priimaname visiems "Lito" nariams ir kitiems lietuviams, kad prieš sueinant 55 metams amžiaus pravartu turėti savo sąskaitoje \$2.000. Prieš 55 m. įdėti \$2.000 turėtų būti palikti iki amžiaus galo. Tada draudimas pasilieka 100%, gi įdedant vėliau apdrauda kas 5 metai mažėja 25%, o po 70 m. amžiaus įdėtos santauptas apdraudus nebeturi. Prireikus pinigų, visada geriau pasiskolinti paliekant tuos \$2.000 kaip garantiją vietoje žirantų; atsiėmus tą sumą sugadinama apdrauda.

J. K. Ambrazai ir Spaičiai jau grįžo iš Miami ten atostogavę 4 savaites. Grįždami atlanke savo bičiulius Filadelfijoje, Pittsburghe, Niujorke ir kitur.

Lituanistinis seminaras jau suorganizuotas ir pradės darbą vasario 22 d. Vedėjas — J. Gustainis.

Toronto lietuvių Medijotų ir Žuklautojų klubo valdyba praneša, kad vasario 3 d., 2 val. p.p. L. Namuose šaukiamas visuotinis klubo narių susirinkimas. Visi klubo nariai prašomi gausiai dalyvauti.

Klubų valdyba

Dail. H. J. Zmuidzinienės paveikslas "Kosmoso kūnai", kuris buvo išstatytas kultūros kongreso Čikagoje, liko nupirktas to kongreso rengėjų k-to pirm. P. Gaudis.

Ukrainiečių nepriklausomybės paskelbimo 45 metinės buvo paminėtos Massey Hall. Pagr. kalbą pasakė Ontario premjeras J. Roberts. Taip pat buvo priimamas "Regency Towers" viešbutis, kur dalyvavo 300 asmenų. Lietuvai atstovavo gen. kons. dr. J. Zmuidzinovas su ponia. Jie buvo pristatyti Kanados užs. r. min. H. Green.

Aušros Vartų parapijos žinios — Besitartinant bazarui visi labai prašomi prisidėti fantais. Juos galima įteikti klebonijoje, p. Gaurio krautuvenėje Lasalle, p. Mačionio krautuvenėje Verdun. Be to, mūsų parapijiečių lankys ir rinkėjai paskiruose kvartaluose.

Nuosirdžiai sveikiname mūsų parapijos komitetą naujame sąstate: pirm. Alfonsas Mileris, pavad. Jurgis Klisevičius ir nauj. narys Pranas Montvila. Linkime gražios ir sėkmingos veiklos.

Įdomi paskaita M. Jonynienės — ši ketvirtadienį, 8 v.v. posėdžių kambaryje, klebonijoje. Paskaitos tema — "Moters žurnalo veidas". Po paskaitos — diskusijos. Visas moteris maloniai kviečia LK Moterų draugija.

Parapijos biuletenį paskelbta 1962 m. apyskaita. Pajamų turėta iš viso \$29.111,09; išlaidų — \$28.905,07. Mūsų parapijos skola, kurią sudaro paskolos ir kelios senos nemokėtos sąskaitos — \$100.774,62. Turint galvoj praieitų metų likutį banke \$206,02, šv. Kazimiero parapijos skola mums \$8.000 (\$2.000 jau gražino ankščiau kun. klebonas Bobinas) ir pažadus apmokėti didį ir šoninį altorių \$3.725, tikroji parapijos skola yra \$88.843,60. Ši finansinė parapijos apyskaita buvo pateikta paskutiniam parapijos komiteto posėdyje ir pasiūsta arkivyskupijai. Apyskaita paruošė arkivyskupijos vyr. buhalteris.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS

1962 M. FINANSINĖ APYSKAITA

Paprastos pajamos:	
Sekmadienio rinkliavos	\$8.023,20
Specialios rinkliavos	3.166,84
Parapijos mokesčiai	2.293,00
Krikštai ir sutauktuvės	830,00
Mišios	2.144,15
Laidotuvių ir metinės	1.990,00
Votivinės lempos	1.309,82
Ivairios	181,20

Iš viso \$19.938,21

Nepaprastos pajamos:	
Palūkanos	\$105,52
Aukos ir parengimai	15.750,02
Salės nuoma	1.608,26

Viso \$17.463,80

Likutis iš 1961 metų	
gruodžio 31 d.	\$2.928,64

Iš viso pajamų \$40.330,65

Paprastos išlaidos:	
Votivinės lempos, žvakės, vynos, ostijos	\$1.018,62
Svaros palaikymas	433,38
Kunigų algos ir išlaikymas	4.320,00
Tarnautojų algos	2.547,50
Mišių stipendijos ir patarnavimas	1.853,50
Sildym., šviesa, telef.	2.221,78
Patalpų mokesčiai	1.009,59
Draudimai ir mokesčiai	2.127,12
Atmokėtos rinkl. arkivysk.	982,44
Ivairios	206,21

Iš viso \$16.720,14

Nepaprastos išlaidos:	
Palūkanos	\$9.201,82
Kapitalo išlaidos:	
Atmokėta skolų	\$13.000,00

Iš viso išlaidų \$38.921,96

Likutis banke ir iše 1962 m. gruodžio mėn. 31 d. \$1.408,69

Balansas \$40.330,65

DISTRICT ESTATE BROKERS

Nariai Montrealio Real Estate Board 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472 Namai, žemė, draudimas, paskolos. Įėjus į desimtuosius darbo metus reikiame nuosirdžiai padėk mūsų klientams ir visiems padėjusiems ir prisidėjusiems išeiti į prekybinį gyvenimą.

Su pagarba

P. ADAMONIS

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE

"LITAS"

Adresas: 1451 CRAWFORD BRIDGE AVE., VERDUN, P. Q. Telefonas PO. 7-4280.

BANKAS VEIKIA: Sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Siekiantis: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun; pirmadieniais nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 8 val. v. trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. Vedėjas D. Jurkus. PO. 7-4280. 3907 Rosemont Blvd., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. Ved. padėj. P. Rudinskis, RA. 2-2472. Nedarbo laikų paskolų ir kitais skubiais reikalais kreiptis pas ved. padėj. P. Rudinską, HU. 1-2957.

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

ARTI JANE GATVES. \$6.000 imokėti. Moderniškas bungalovas, 2 metų senumo, su dideliu sodu, privatus įvažiavimas, prijungtas garažas.

PRIE HUNBER UPES. \$6.000 imokėti. Originalus tripeksas, trijų šeimų, su balkonais, dideli kambariai, pajamos \$355 mėnesiui, arti susisiekimo, krautuvių ir mokyklų. Savininkas parduoda su dideliu nuostoliu.

BLOOR, PRIE HIGH PARK 7 kambarių, raudplėš plytų namas, labai moderniškai įrengtas, 2 virtuvės ir žvonių, nauja apšildymo sistema, platus įvažiavimas, garažas. Pirmą kartą parduodamas.

QUEBEC — HIGH PARK. Pajamų namas, labai geram stovy. pilnat išnuomotas, vandeniu alyva šildomas. Platus įvažiavimas. Imokėti apie \$3.000.

Pas mus randasi daug naujai registruotų parduamų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

P A D Ė K A

Mirus mano brangiam tėveliui a.a. Jonui Šajukui, nuosirdžiai dėkoju visiems, kurie lankė Vėlonį ligos metu šv. Juozapo ligoninėje, kurie pagerbė jį laidotuvių koplyčioje ir dalyvavo gedulingose pamaldose. Taip pat nuosirdus ačiū už atsiųstas gėles ir pareikštą užuojautą žodžiu, laiškais ir spauda.

Nuliūdusi duktė

T. Renkauskienė su šeima

P A D Ė K A

Mirus Lietuvoje mūsų mylimam Tėviui, Uošviui ir Seneliui MYKOLUI AUGUSTINAVICIUI, liekam giliam liūdesy ir nuosirdžiai dėkojame pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu, Tėvams pranciškonams, giminėms, bičiuliams ir draugams.

Sūnus Petras Augustinavičius ir šeima